

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

Kristiansand kirkelige fellesråd

Møtedato: 29.04.2025 kl. 18:30

Møtested: Hellemyr kirke

Arkivsak: 24/00098

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll	
5/25 KKF Godkjenning av protokoll 11.02.2025	3

Orienteringssaker	
6/25 Orienteringssaker 29. april 2025	14

Saker til behandling	
7/25 KKF Årsregnskap 2024 med fellesrådets årsberetning	31
8/25 KKF Årsmelding 2024	49

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Andreas Andersen	414	24/00098-43	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Kristiansand kirkelige fellesråd	

KKF Godkjenning av protokoll 11.02.2025

Saksorientering

Møteprotokoll fra fellesrådets møte 11.02.2025 ble sendt på epost.

Forslag til vedtak

Fellesrådet tok den godkjente møteprotokollen fra møtet 11.02.2025 til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Møteprotokoll

Kristiansand kirkelige fellesråd

Møtedato: 11.02.2025 kl. 18:30
 Møtested: Kirkevergens kontor
 Arkivsak: 24/00098

Til stede: Per Sigurd Sørensen, Rune Nikolaisen, Tom Otto Utsogn, Preben Hægeland Andersen, Wenche Bariås, Torun Gitmark, Vidar Jakobsen, Ole Fritjof Godtfredsen, Mari Sjøvold Haaland, Arne Greibesland, Gunn Elisabet Rohrlapper Bjerke, Tor Gunnar Engestøl Broen, Monica Kragholm, Nils Terje Andersen, Dag Øyulf Vige

Møtende
 varamedlemmer:

Forfall: Elin Saltrøe, Knut Asbjørn Koland

Andre: Ingvild Torjussen Gjone, Torjus Hamre Finsrud

Protokollfører: Andreas Andersen

SAKSLISTE		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
Godkjenning av protokoll		
1/25	KKF Godkjenning av protokoll 19.11.2024	2
Orienteringssaker		
2/25	Orienteringssaker februar 2025	3
Saker til behandling		
3/25	Godkjenning av vedtekter for gravplassene i Kristiansand	4
4/25	Arbeid med omstilling 2025	8
Eventuelt		

Kristiansand 19.02.2025

Per Sigurd Sørensen
 Nestleder

Andreas Andersen
 Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**Godkjenning av protokoll****1/25 KKF Godkjenning av protokoll 19.11.2024**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kristiansand kirkelige fellesråd	11.02.2025	1/25

Saksorientering

Møteprotokoll fra fellesrådets møte 19.11.2024 ble sendt på epost.

Forslag til vedtak

Fellesrådet tok den godkjente møteprotokollen fra møtet 19.11.2024 til orientering.

Møtebehandling

Kommunens representant påpekte at protokollen skulle ha angitt stemmetall på sak 31/24 – Høring om rammer for kirkevalget. På høringsspørsmål 10, 22 og 23 var det 2 som stemte mot forslag til vedtak og 14 som stemte for.

Vedtak

Fellesrådet tok den godkjente møteprotokollen fra møtet 19.11.2024 til orientering.

(Enst.)

Orienteringssaker

2/25 Orienteringssaker februar 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	28.01.2025	1/25
2 Kristiansand kirkelige fellesråd	11.02.2025	2/25

Saksorientering

Kirkens Ungdomsprosjekt (KUP)

Daglig leder i KUP, Ingunn Lyngset Holme, orienterte om det viktige arbeidet som kirken i Kristiansand er involvert i, og om organisasjonens videre planer. KUP er en ideell og diakonal organisasjon som driver forebyggende og relasjonelt arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Organisasjonen ble startet i 1991 på initiativ fra menighetene i Domprostiet sammen med KFUM/KFUK, og alle menighetene er representert i KUPs representantskap.

Organisasjon

- Allmøte i januar om hovedlinjer i fellesrådets planer for 2025
- Nytt lønns- personal og regnskapssystem
- AU har levert høringsvar om strategi for Hovedorganisasjonen KA 2025-2029
- AU har levert høringsvar til Kirkerådet om biskopens tilsyn

HR

- Status bemanning
- Oppdatering stabsprosesser
- HMS og vernearbeid 2025

Økonomi

- Tilskudd fra kommunen for 2025

Gravplass

- Utvidelse av Voie gravplass: Kontrakt med rådgiver
- Status utvidelse av Randesund gravplass
- Statsforvalterens tilsyn av krematoriet: Status i saken

Forslag til vedtak

Fellesrådet tok informasjonen til orientering.

Møtebehandling

Vedtak

Fellesrådet tok informasjonen til orientering.

(Enst.)

Saker til behandling

3/25 Godkjenning av vedtekter for gravplassene i Kristiansand

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	28.01.2025	2/25
2 Kristiansand kirkelige fellesråd	11.02.2025	3/25

Saksorientering

Oppfølging av tidligere vedtak

Det vises til sak 29/24 der fellesrådet behandlet høringsutkast til reviderte gravplassvedtekter. Vedtak i saken var:

«Kristiansand kirkelige fellesråd gir sin tilslutning til kirkevergens høringsversjon til ny gravplassforskrift med de endringer som fremkom i møtet. Etter slik høring med frist 31.01.2025 ber fellesrådet om å få forslaget til forskrift tilbake for endelig vedtak før oversendelse til Statsforvalteren for godkjenning.»

Saken har vært på høring til følgende institusjoner

- Begravelsesbyråene
- Tros- og livssynssamfunn som er registrerte i kommunen
- Menighetsrådene i Domprostiet
- Kristiansand kommune
- Steinhuggere og private gravstellere

Informasjon om høringen er sendt til alle berørte festere, om lag 7000 brev. Høringen er annonsert i regionens lokalaviser med 2 innrykk, samt lagt ut på fellesrådets og kommunens hjemmesider.

I tillegg arrangerte vi et informasjonsmøte i kommunens innbyggertorg der kirkevergen redegjorde for hvorfor vedtektene endres, og gikk gjennom disse. Det ble åpnet for spørsmål og innspill. Møtet var godt besøkt.

Høringsinnspill

Det er registrert 18 høringsinnspill til vedtektene. Se eget vedlegg i sakspapirene med oversikt over innspillene. Fra de institusjonelle høringsinstansene er det kun Kristiansand kommune som har avgitt høringsuttalelse. I tillegg har daglig leder i Søgne menighet gitt et innspill, og gravplassmyndigheten har foreslått en justering. Som redegjort for over, har informasjon om høringen blitt kunngjort bredt, og de fleste høringsinnspillene er gitt av festere og andre med interesser i gravplassene i Kristiansand.

Det har i tillegg kommet flere titalls henvendelser på telefon og ved fysisk besøk på kontoret som har handlet om spørsmål knyttet til eget feste og behov for veiledning for å forstå innholdet i brevet som ble sendt ut. De som har hatt synspunkter på selve høringssaken har blitt oppfordret til å sende innspillet skriftlig.

Flere har uttrykt skuffelse over at mulighetene for kistebegravelse begrenses på Kristiansand gravplass. Noen stiller spørsmål om hvorfor det har vært mulig med kistebegravelse inntil nylig når dette nå ikke lenger er mulig. Andre uttrykker fortvilelse over at graver der for eksempel ektefelle er gravlagt, ikke kan benyttes når de selv går bort. Flere gir uttrykk for at kremasjon ikke er riktig for dem og dermed ikke et reelt alternativ. Noen kritiserer også at det ikke tidligere er opplyst om plassutfordringene slik at de kunne ha gjort andre valg med hensyn til gravsted.

Enkelte har spilt inn et ønske om at adgangen til dispensasjon fra bestemmelser i vedtektene blir tolket «romslig» i en overgangsperiode for å søke å finne løsninger på vanskelige situasjoner knyttet til ønske om å benytte kiste på Kristiansand gravplass.

Innspill og henvendelser om bestemte gravsteder og personlige ønsker og reaksjoner er ikke kopiert inn i oversikten over høringsinnspill til vedtektene. I stedet er det laget et sammendrag med gjengivelse av innholdet i disse innspillene. Disse blir i tillegg besvart direkte til dem som har henvendt seg.

Saken har vært oppe til politisk behandling i formannskapet 22. januar og i bystyret 29. januar. I forkant av møtet i formannskapet og bystyret sendte kirkevergen over et høringsinnspill til kommunedirektøren med et forslag om å rette opp i en forskjellsbehandling som har oppstått i forbindelse med kommunesammenslåingen: I «gamle Kristiansand» har vi graver med dobbel dybde. Denne er gratis i friperioden (20 år), og friperioden utvides med nye 20 dersom nivå 2 i graven tas i bruk i løpet av de 20 årene. I Søgne og Songdalen har vi ikke dobbel dybde, med unntak av noen ganske få graver på ett felt i Søgne. De som ønsker å reservere en grav for ny gravlegging i fremtiden på disse gravplassene, må i dag betale festeavgift for graven de reserverer. Forslaget er derfor å sikre likebehandling i hele kommunen, og at de som benytter gravplassene i Søgne, Greipstad og på Finsland og får tilvist enkel grav, kan reservere en grav ved siden av som ikke koster noe før friperioden på 20 år er ute.

Bystyrets vedtak i høringssaken var som følger:

1. *«Kristiansand kommune gir sin tilslutning til Kirkevergens høringsversjon til ny gravplassforskrift med de endringer som fremkommer i saken.*

Formannskapet støtter at for å sikre likebehandling i hele kommunen kan det ved gravplassene i Søgne, Greipstad og på Finsland reserveres en grav ved siden av med en friperiode på 20 år. (Enst.)

2. *Bystyret henstiller til KKF å se på mulighetene for at det etableres urnefelt og minnelunder, med stor vekt på plasseringen og utformingen, på alle kommunens kirkegårder som ikke har dette fra før. (46/11)»*

Andre reaksjoner

I høringsperioden har det vært ett nyhetsoppslag i Fædrelandsvennen der en borger klaget på at brevet om høringssaken ble sendt ut tett oppunder jul. Kirkevergen svarte på kritikken, og forklarte bakgrunn for saken og årsaken til valg av tidspunkt for utsendelse av brev, og at festerne har rett til å få informasjon om at gravplassvedtektene er på høring. I denne nyhetssaken ble kirkevergen sitert på at «eksisterende graver ikke vil bli berørt». Utsagnet bygger på informasjon som er vedlagt høringssaken der det i dokumentet «Ofte stilte spørsmål» fremkommer svar på spørsmålet; «Hva betyr dette for eksisterende grav?». Her står følgende: «Eksisterende graver vil ikke bli berørt, og gravminner vil forbli på plass. Endringen gjelder kun fremtidig kistegravlegging». Dette er ment som svar til de mange som har misforstått innholdet i høringsdokumentene og blitt bekymret for at de mister gravplassen sin. Imidlertid har flere oppfattet svaret på en annen måte enn det som har vært intensjonen. Dette kunne med fordel vært formulert annerledes for å unngå slik misforståelse.

Behandling av høringsinnspill

Vedlagt saken er en samlet oversikt over høringsinnspillene med kirkevegens vurdering av disse. De innspillene som er foreslått tatt til følge er innarbeidet i vedlagte forslag til gravplassvedtekter, og er merket med «spor endring» i dokumentet. Enkelte innspill som tas til følge er knyttet til praksis i gravplassforvaltningen og medfører ikke endringer i vedtektene selv om de tas til følge. Dette gjelder kommunens vedtak om at det ved gravplassene i Søgne, Greipstad og på Finsland kan reserveres grav ved siden av med en friperiode på 20 år for å sikre likebehandling i hele kommunen. Dette vil bli innført administrativt, og ikke som bestemmelse i vedtektene. Dette fordi vedtektene ikke behandler festeavgift, kun bestemmelser om feste. § 7 er dekkende også for denne nye ordningen. Vedtakspunkt 2 i bystyrets innstilling behandles som et innspill til det videre arbeidet med å utvikle gravplasstilbudet, og medfører ingen endringer i vedtektene.

Høringsinnspill om at adgangen til å søke dispensasjon fra bestemmelser i vedtektene knyttet til kistegravlegging på Kristiansand gravplass må praktiseres «romslig» i en overgangsperiode, foreslås at etterkommes. Det er her viktig å påpeke at gravplassmyndigheten i samarbeid med parkvesenet har foretatt oppmåling av alle graver, samt utført kontrollmålinger i tillegg. Det er derfor lite trolig at søknader om dispensasjon kan innvilges. Et avslag fra gravplassmyndigheten kan påklages statsforvalteren, jmf Gravplassloven § 24, og gir festere nødvendig sikkerhet for at deres sak kan etterprøves. Gravplassmyndighetens adgang til å vurdere enkeltsaker er ivaretatt i vedtektenes § 17.

Et høringsinnspill påpeker at gravplassvedtektene i tidligere Søgne kommune hadde et forbud mot kistegravlegging på ett av feltene ved Søgne hovedkirke. Dette har ikke kommet med i vedtektene etter kommunesammenslåingen, men har vært praktisert i tråd med tidligere vedtekter. Det aktuelle feltet er derfor tatt med som nytt punkt c i § 6.

Det vises til innspill som fremkom på fellesrådets møte 19.11.2024 der en av fellesrådets representanter foreslo at det for festede graver som gjenbrukes skal

innføres en ny friperiode på 20 år. Dette har ikke blitt vurdert i høringsperioden da en ikke har hatt kapasitet til å regne på de økonomiske konsekvensene av en slik endring. Kirkevergen skal imidlertid utarbeide en gravplassmelding for kommunen der flere forhold knyttet til arealbehov, utforming av tilbud, krematoriekapasitet, demografisk utvikling og fremtidige behov skal kartlegges. Det vil i denne forbindelse være naturlig å vurdere forslaget om ny friperiode ved gjenbruk av festet grav.

Informasjonsmøte på kommunens innbyggertorg

16. januar 2025 ble det avholdt informasjonsmøte om gravplassvedtektene i amfiet i kommunens innbyggertorg. Møtet var godt besøkt, og lokalet var fullt. Kirkevergen gav her en orientering om gravplassene og gravplassstilbudet i kommunen, samt om den siste tidens arbeid med utvidelse av flere gravplasser. Deretter ble det orientert om bakgrunn for arbeidet med revisjon av gravplassvedtektene, og om utfordringene på Kristiansand og Oddernes gravplass. Det ble i den sammenheng redegjort for hvorfor det er nødvendig å stenge for nye kistebegravelser på Kristiansand gravplass, og på enkelte felt på Oddernes gravplass. De viktigste endringene i vedtektene ble gjennomgått, samt oversikten over «vanlig stille spørsmål». Det ble deretter åpnet opp for innspill og kommentarer. Innspillene var i hovedsak de samme som det som har kommet frem gjennom henvendelser på telefon og ved besøk til kirkevergens kontor. Gravplassmyndigheten var til stede med flere representanter som besvarte spørsmål og gav veiledning.

Sluttkommentar

Gjennom høringsprosessen har fellesrådet sett at problemstillingene knyttet til kistebegravelser på Kristiansand gravplass skulle vært tatt tak i for flere år siden. Man kunne da lagt til rette for en mer gradvis og styrt overgang til urnebegravelser på denne gravplassen, og unngått den brå overgangen som nå har blitt nødvendig. Det er forståelig at saken skaper uro hos mange. Når forholdene på Kristiansand gravplass nå er avdekket er det likevel viktig og riktig at gravplassvedtektene blir oppdaterte slik at de er i tråd med de sentrale lover og forskrifter. Dette legger til rette for at gravplassmyndigheten i fremtiden bedre kan oppfylle ansvaret for at gravplassene forvaltes «med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser», jmf. gravplassloven § 3.

Som gravplassmyndighet i Kristiansand er det fellesrådet som fastsetter vedtektene, men Statsforvalteren i Vestfold og Telemark som nasjonal gravplassmyndighet som godkjenner forskriften før den kunngjøres på Lovdata.

Forslag til vedtak

Kristiansand kirkelige fellesråd vedtar ny gravplassforskrift i tråd med innstillingen som ble lagt frem for fellesrådet.

Møtebehandling

Kommunens representant fremmet forslag til nytt vedtakspunkt som svar på bystyrets vedtakspunkt 2 om å se på muligheten for å etablere urnefelt og minnelunder på alle kommunens gravplasser. Det ble votert over forslaget, som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kristiansand kirkelige fellesråd vedtar ny gravplassforskrift i tråd med innstillingen som ble lagt frem for fellesrådet.
(Enst.)
2. Kristiansand kirkelige fellesråd ønsker at det etableres urnefelt og minnelunder på alle kommunens kirkegårder. Praktiske konsekvenser vurderes i forbindelse med utarbeiding av ny gravplassmelding.
(Enst.)

4/25 Arbeid med omstilling 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	28.01.2025	3/25
2 Kristiansand kirkelige fellesråd	11.02.2025	4/25

Saksorientering:

Som redegjort i økonomiplanen 2025-2028, står fellesrådet overfor betydelige økonomiske utfordringer. I 2024 ble en referansegruppe nedsatt av kirkevergen for å identifisere mulige grep for å få økonomien i balanse.

Referansegruppens er valgt med utgangspunkt i å få bredde i perspektiv og innspill:

Navn:	Stilling:	Lokasjon:	Representerer:
Irene Hæåk	daglig leder	Søgne	stor menighet
Ing-Marie Røed	daglig leder	Hellemyr	liten menighet
Kathrine Helland	daglig leder	Domkirken	Domkirken
Ben-Tore Beisland	organist	Lund	Tillitsvalgt/ ansatterrepresentant
Sigurd Tveit	kateket	Vågsbygd	Tillitsvalgt/ ansatterrepresentant
Monika Olsen Holt	sogneprest	Lund	Verneombud, prestetjenesten
Nils Terje Andersen	domprost	Domkirken	Domprost, bispedømmelinjen
Kirkevergens ledergruppe	ledelsen	Kirkevergens stab	overordnede føringer: Drift/vedlikehold, økonomi, HR

Rammene for arbeidet i gruppen er som følger:

- Satsinger og prioriteringer i VM-dokumentet gir føringer. Det forutsetter omprioriteringer av eksisterende ressurser.
- Økonomisk balanse uten å legge til grunn ekstra bevilgninger fra kommunen
- I størst mulig grad beskytte kjernevirksomhet
- Samarbeid mellom sokn
- Unngå oppsigelser, men benytte vakanser og naturlig avgang.
- Unngå ostehøvelprinsippet, men ha tydelige satsinger og tydelige kutt
- Fellesrådet må få dekket sine kostnader
- Nært samarbeid med bispedømmerådet

Kirkevergens ledergruppe vurderer at det vil være krevende å få til ønskede prioriteringer og mål nedsatt i verdi- og måldokumentet uten samtidig å ta noen større organisatoriske grep og justere på rammer for eksisterende aktiviteter.

Kirkevergen anbefaler derfor fellesrådet om å ta initiativ til at fremtidige organiseringsmodeller utredes i 2025 med mål om å legge til rette for at Kristiansand kirkelige fellesråd kan levere på prioriteringene gitt i mål- og handlingsplan innenfor rammene av en langsiktig bærekraftig økonomi.

Det er et mål at utredningen skal være verdidrevet og mulighetssøkende og ha en god og bred forankring i organisasjonen. Involvering og dialog vil være sentralt. Vedlagt denne saken er en overordnet oversikt over hvordan en planlegger å involvere ulike aktører og interessenter, og tidspunkt for involvering av disse i første fase. Denne planen er et arbeidsdokument som vil bli videreutviklet gjennom prosessen. Det vil også utarbeides en risikovurdering dersom det besluttes å gjennomføre større organisasjonsendringer.

Forslag til vedtak

Fellesrådet ber kirkevergen legge frem en sak i løpet av 2025 med vurdering av fremtidige organiseringsmodeller og tiltak i tråd med målene i VM-dokumentet, og som sikrer økonomisk balanse jamfør vedtatt økonomiplan for 2025 – 2028. Utredningen skal inkludere:

1. En gjennomgang av nåværende organisering og ressursfordeling og identifisering av områder som kan endres, reduseres eller utgå.
2. En vurdering av mulige konsekvenser av foreslåtte endringer, inkludert risikoanalyse.
3. Forslag til konkrete tiltak og prosesser for implementering av endringene.
4. En tidsplan for gjennomføring av de foreslåtte tiltakene.

Møtebehandling

Vedtak

Fellesrådet ber kirkevergen legge frem en sak i november 2025 med vurdering av fremtidige organiseringsmodeller og tiltak i tråd med målene i VM-dokumentet, og som sikrer økonomisk balanse jamfør vedtatt økonomiplan for 2025 – 2028.

Utredningen skal inkludere:

1. En gjennomgang av nåværende organisering og ressursfordeling og identifisering av områder som kan endres, reduseres eller utgå.
2. En vurdering av mulige konsekvenser av foreslåtte endringer, inkludert risikoanalyse.
3. Forslag til konkrete tiltak og prosesser for implementering av endringene.
4. En tidsplan for gjennomføring av de foreslåtte tiltakene.

(Enst.)

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Andreas Andersen	410	25/00159-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
5/25	Kristiansand kirkelige fellesråd	29.04.2025

Orienteringssaker april 2025

Vedlegg:

Protokoll KKF Arbeidsutvalg 07.03.2025

Søknad om godkjenning - Agder - Kristiansand - vedtekter

Saksorientering

Organisasjon

- Status omstillingsarbeidet
- Nytt prosjekt med mål om å øke innsamlingsarbeidet
- Status, nytt lønn- personal- og regnskapssystem
- Protokoll fra møte i fellesrådets arbeidsutvalg (vedlagt), herunder behandling av høringssvar til Kirkerådet vedrørende tilskuddsordning.

HR

- Status bemanning
- Vedtak fra Hellemyr menighetsråd vedr. reduksjon i stillinger.
- Vårfest for alle ansatte i begge linjer

Gravplass

- Vedtektene er nå stadfestet hos Statsforvalteren (se vedlegg), publisert på Lovdata, og trådte i kraft 13. april.
- Brudd på personopplysningsikkerheten i Ecclesia

Forslag til vedtak

Fellesrådet tok informasjonen til orientering

DEN NORSKE KIRKE

KKF Arbeidsutvalg

Møteprotokoll

KKF Arbeidsutvalg

Møtedato: 07.03.2025 kl. 09:00
 Møtested: Kirkevergens kontor
 Arkivsak: 24/00555

Til stede: Elin Saltrøe, Per Sigurd Sørensen, Nils Terje Andersen

Møtende
 varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Bente S. Urdal, Ingvild G. Torjussen, Torjus F. Hamre

Protokollfører: Andreas Andersen

SAKSLISTE		Side
Saker til behandling		
5/25	KKF Høring om retningslinjer for tilskuddsforvaltning i Den norske kirke	2
6/25	Utvidelse av stilling med 20%, Oddernes menighet, v 25	11
Orienteringssaker		
7/25	Utvidelse av kateketstilling fra 80 til 100 % Randesund menighet	12

Sted 22.04.2025

Elin Saltrøe
 Leder

Andreas Andersen
 Sekretær

Saker til behandling

5/25 KKF Høring om retningslinjer for tilskuddsforvaltning i Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	07.03.2025	5/25

Saksorientering

Bakgrunn og problemstilling

Rettssubjektet Den norske kirke mottar årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Rettssubjektet fordeler deler av dette videre til bispedømmerådene som igjen fordeler deler av dette til fellesråd og sokn. Fellesrådene mottar årlige tilskudd fra bispedømmerådene til diakoni, undervisning og kirkemusikk. Det er noe ulik praksis mht innretningen av tilskuddene, både mellom bispedømmer og mellom tilskuddstyper/formål. Fra Kirkemøtets side var det ønskelig å gjennomgå ordningene og vedta nye prinsipper.

Høsten 2023 sendte kirkerådet ut på høring prinsipper for tilskuddsforvaltning i Den norske kirke, jfr sak 33/23 «Høringssak om tilskuddsforvaltning i Den norske kirke». To alternative modeller ble vurdert; stillingsmodellen og aktivitetsmodellen. Om lag $\frac{3}{4}$ av høringsinstansene foretrakk aktivitetsmodellen, og denne ble lagt til grunn fra kirkerådet i det videre arbeidet med tilskuddsforvaltning.

Etter gjennomføring av høringen behandlet Kirkemøtet 2024 saken vedrørende tilskuddsforvaltning i Den norske kirke. Kirkemøtet vedtok:

1. Tilskuddsforvaltningen skal bidra til å realisere Kirkemøtets strategi for Den norske kirke og bispedømmerådets strategiske planer, og gi rammer som er de beste for mottaker av og deltakere i diakoni, trosopplæring/undervisning og kirkemusikk.
2. I tilskuddsforvaltningen knyttet til budsjettgruppe 2 skal bispedømmerådene tildele tilskudd til kirkelig fellesråd for gjennomføring av faglig utøvelse og aktiviteter innenfor diakoni, undervisning og kirkemusikk.
3. Kirkelig fellesråd avgjør hvordan tilskuddet anvendes med utgangspunkt i soknerådets planer, for å nå de oppsatte mål med tildelingen og rapportere til bispedømmerådet.
4. For å stimulere til oppfølging av Kirkemøtets kvalifikasjonskrav ber Kirkemøtet Kirkerådet fastsette en ramme av det totale tilskuddet til kvalifiseringsstipend, og til ekstra lønnstilskudd for fellesråd som tilsetter medarbeidere som oppfyller kvalifikasjonskravene, som følger av tjenesteordningen.

Før omlegging av tilskuddsforvaltning kan gjennomføres, må retningslinjer for tilskuddsforvaltningen utarbeides og fastsettes. Kirkerådet fastsetter disse, og forslag til retningslinjer er nå på høring (denne høringen).

Det skal avgis digitalt høringssvar. Frist for å sende inn svar er 15. mars 2025.

Kort om dagens ordning i Kristiansand kirkelige fellesråd

Kristiansand fellesråd f r midler til trosopplæring, diakoni og kateketmidler. I tillegg f r Domkirken noe midler til kirkemusikk. Sistnevnte midler kommenteres ikke i det videre.

- Tilskudd til trosopplæring.
Bispedømmet gir årlig tilskudd til fellesrådet. Tilskuddets størrelse er beregnet av bispedømmerådet etter en fordeling per sokn. Beløpene varierer mye mellom sokn. Midlene brukes i hovedsak til stillinger/stillingsandeler. Fellesrådet har ansvar for forvaltning og rapportering. Det rapporteres årlig og fellesrådet må innhente informasjon fra hvert sokn til rapporteringen. Midlene er bundet til formålet. Ubenyttede midler over fem prosent medfører reduksjon i bevilgning for påfølgende år.
- Tilskudd til diakoni.
Bispedømmet gir årlig tilskudd til diakoni til noen sokn. Tilskuddet er spesifisert per sokn per stilling. Ingen sokn f r tilskudd til mer enn anslagsvis 50 pst av stillingsutgiftene, for flere er tilskuddet lavere. Dette innebærer at soknet selv må bidra med betydelig egenfinansiering til diakonistillinger. Midlene er bundet til det enkelte sokn, fellesrådet har ikke myndighet til omfordeling. Det rapporteres årlig på utgiftene. Alle midlene benyttes til lønn, det er ikke rom for dekning av kontorutgifter, kurs etc. Mindreforbruk trekkes inn påfølgende år.
- Tilskudd til kateket.
Bispedømmerådet gir årlig tilskudd til kateket i noen sokn. Tilskuddet er spesifisert per sokn per stilling. Noen sokn deler kateket. Tilskuddet er i utgangspunktet tilsagt   være 100 pst av stillingsutgiftene. Imidlertid er tilskuddet ikke tilstrekkelig, slik at fellesrådet i Kristiansand  rlig bidrar med om lag 0,5 mill. kr til dekning av stillingsutgifter til kateketer. Fellesrådet har ikke myndighet til å refordele midlene. Midlene er bundet og det rapporteres årlig på bruk. Alle midlene benyttes til lønn, det er ikke rom for kontorutgifter, kurs etc. Mindreforbruk trekkes inn påfølgende år.

Forslag til retningslinjer for ny tilskuddsforvaltning

Det vises til vedlagt høringsnotat fra Kirkerådet. Ifølge Kirkerådet er målet med omlegging av tilskuddsforvaltningen at ordningen skal realisere Kirkemøtets strategi for Den norske kirke og bispedømmerådets strategiske planer, og gi rammer som er de beste for mottakere av og deltakere i diakoni, undervisning og kirkemusikk. Måloppnåelse skal skje ved at fellesrådet sikrer at menighetene skaper aktiviteter som er de beste for mottakere av og deltakere i diakoni, undervisning og kirkemusikk, ut fra hhv plan for diakoni, plan for kirkelig undervisning og læring og plan for kirkemusikk.

Videre skal omleggingen bidra til administrativ forenkling og mer enhetlig forvaltning ved overgang fra fokus på regnskapsrapportering til aktivitesrapportering. Dette innebærer bl.a. at fellesrådenes økonomirapportering til rettssubjektet fjernes og erstattes av stikkprøver ved behov. Innkreving av mindreforbruk fjernes. Like prinsipper legges til grunn for samtlige bispedømmerråd. Aktivitetsbasert fokus gir noe administrativt merarbeid ved at fellesrådene må sikre at menighetenes planlagte aktiviteter registreres i Kirka vår. Videre skal det avholdes noen møtepunkter mellom bispedømmerråd og fellesråd vedrørende tilskuddet. Det legges opp til økt kompensasjon til fellesrådene ved ansettelse av vigslede.

Omleggingen skal også styrke bispedømmerrådet som strategisk organ bl.a. ved å muliggjøre avsetting av midler til strategiske satsninger på bispedømmenivå ved starten av året. Det foreslås begrensning på maksimalt 2 pst av midlene til strategiske satsninger. Videre foreslås mulighet til å avsette inntil 1 pst til kirkefaglige samlinger.

Endret tilskuddsforvaltning skal også bidra til økt handlingsrom for fellesrådene.

I vedlagte høringsnotat redegjøres nærmere for konkrete retningslinjer for tilskuddsforvaltning. Dette innebærer at tildeling av midler tredeles:

Del A, bispedømmerrådenes tilskudd til kirkelig fellesråd skal anvendes etter formålet og om lag 80 pst av tilskuddet til kirkelig undervisning og læring skal brukes til barn og unge 0-18 år. Tildeling etter del A skal sikre planlagte og målrettede aktiviteter. Dette foreslås gjennomført som følger:

1. Menighetene registrerer planlagte aktiviteter i «Kirka vår». Dette må være oppdatert innen 15. november året før budsjettåret. Menighetsrådene har ansvar for undervisning, diakoni og kirkemusikk og avgjør om de skal ha planen til behandling.
2. Bispedømmerrådet behandler budsjettet på overordnet nivå. Inntil 2 pst kan avsettes til strategiske satsninger og inntil 1 pst til årlige kirkefaglige samlinger.
3. Kirkelig fellesråd har ansvar for at menighetene rapporterer aktivitet for foregående år innen 20. januar.
4. Tilskudd for gjeldende år utbetales fellesrådet dersom punkt 1-3 er oppfylt. Fellesrådet kan akkumulere inntil 50 pst av ett års tilskudd.
5. Bispedømmerrådet møter fellesrådet minimum annethvert år, til samtale om bruken av tilskuddet foregående år.
6. Dersom bispedømmerrådet vurderer at fellesrådet ikke har tilstrekkelig aktivitet for tilskuddet, skal bispedømmerrådet gi fellesrådet skriftlig tilbakemelding om dette. Etter to skriftlige tilbakemeldinger kan tilskuddet reduseres for kommende år.
7. Bispedømmerrådet behandler sak om justering av tilskuddet til det enkelte fellesråd. Dersom tilskudd justeres for kommende år, skal det aktuelle fellesråd motta skriftlig beskjed om dette innen 1. juni.
8. Bispedømmerråd kan hvert år mellom 1. juni og 1. oktober be fellesråd om regnskapsrapportering for foregående år.

Del B, kvalifiseringsmidler. Midlene skal bidra til å sikre at Den norske kirke har kvalifiserte tilsatte til menighetenes arbeid med diakoni, undervisning og kirkemusikk. Dette foreslås gjennomført på følgende måte:

1. Ifm budsjettbehandlingen fastsetter kirkerådet en ramme som avsettes til kvalifiseringsmidler. Midlene tildeles arbeidsgivere for dekning av kostnader knyttet til ansatte som tar utdanning som kvalifiserer til diakon, kantor eller kateket.
2. Arbeidsgivere registrerer søknad om kvalifiseringsmidler.
3. Kirkerådet vurderer søknadene.
4. Kirkerådet tildeler midler til fellesrådene.
5. Fellesrådene rapporterer på bruk av midlene.

Del C, lønnstilskudd for vigslede. Midlene skal bidra til å sikre at Den norske kirke har kvalifiserte tilsatte til menighetenes arbeid med diakoni, undervisning og kirkemusikk. Dette foreslås gjennomført ved:

1. Ifm budsjettbehandlingen fastsetter kirkerådet en ramme til lønnstilskudd for vigslede.
2. Kirkelig fellesråd registrerer oversikt over vigslede diakoner, kateketer og kantorer som er tilsatt lønnet av midler fra rettssubjektet.
3. Kirkerådet gjennomgår registreringen.
4. Kirkerådet fordeler de avsatte midler til fellesrådene.

Tidspunkt

Ny tilskuddsforvaltning er planlagt fra og med 01.01.2026.

Ny ordning innebærer ikke omfordeling mellom bispedømmeråd eller mellom fellesråd.

Vurderinger

Det vurderes som svært positivt at aktivitetsmodellen skal legges til grunn for tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Dreining av innsats fra regnskapsrapportering til aktivitetsbasert og mer tillitsbasert forvaltning oppleves som en god utviklingsretning. Fokus på helhetlig og ens praksis for alle bispedømmeråd og administrativ forenkling vurderes også som bærekraftig og fremtidsrettet. Økte frihetsgrader for fellesrådene vurderes som positivt da fellesrådet i samarbeid med menighetsrådene kan søke å finne formålstjenlige og gode løsninger innen det enkelte fellesrådsområdet. Det vurderes som hensiktsmessig at bispedømmerådene kan avsette midler til strategiske satsninger og fagsamlinger, under forutsetning av at dette ikke går på bekostning av tilskuddene. Tiltak for å fremme og sikre at Den norske kirke har tilstrekkelig ansatte med kompetanse innen diakoni, undervisning og kirkemusikk vil være hensiktsmessig.

I innledningen til foreslåtte retningslinjer fastslås at «målet med denne tilskuddsordningen er å realisere kirkemøtets strategi for Den norske kirke og bispedømmerådets strategiske planer...» Soknet er grunnenheten i Den norske kirke og menighetsrådene er ansvarlige for menighetens planer. Formålet med tilskuddsordningen bør derfor fastholde at ordningen skal understøtte menighetene i deres oppdrag innen undervisning, diakoni og kirkemusikk.

Videre har Kristiansand kirkelige fellesråd behov for fleksibilitet mht tildelte midler. Slik forslag til retningslinjer for tilskuddsforvaltning beskrives, ser det ut til at midlene kan refunderes av fellesrådet på tvers av sokn, men ikke på tvers av fagområder (trosopplæring, kateket, diakoni, kirkemusikk). I tidligere høringsuttalelse fra Kristiansand kirkelige fellesråd ble viktigheten av at retningslinjer for tilskuddsforvaltning gav fellesrådene økte muligheter til prioritering og fordeling etter egen behovsvurdering, fremholdt. Det ble påpekt at det var ønskelig å kunne se tilskudd til trosopplæring, diakoni og kateket under ett, samt at bevilgning bør gis som en samlet ramme til fellesrådet hvor fellesrådet i samarbeid med menighetsrådene har myndighet til eventuell reprioritering ved behov. Dette vil gi økte muligheter for hensiktsmessig fordeling av midler, effektiv bruk og god planlegging. En tillitsbasert styringsmodell bør kunne baseres på dette.

På bakgrunn av erfaringer med at menighetsrådene har økende utfordringer med å finansiere 50 pst av diakonstillingene, tilrås at regelverket innbefatter mulighet for økt bruk av midler fra rettssubjektet til finansiering av diakonstillinger (dvs utover 50 pst).

Spørsmål i høringen

1. Type høringsinstans

2. Navn høringsinstans

3. Kontaktperson høringsinstans

4. Bispedømmetilhørighet

5. Har du/dere merknad til innledningen til retningslinjene?

Kristiansand kirkelige fellesråd støtter aktivitetsmodellen, administrative forenklinger, tillitsbaserte bevilgninger og redusert regnskapsrapportering og kontroll. Likeledes er det vesentlig med ens praksis mellom bispedømmerådene. Økt handlingsrom for fellesrådene støttes, i form av muligheter for reprioritering samt økte muligheter til fondsavsetninger. Det må likevel presiseres at målet med tilskuddsordningen vil være å understøtte menighetene i deres oppdrag. Videre må midler innen diakoni, trosopplæring, kateketmidler og kirkemusikk kunne sees under ett og gis som samlet ramme til det enkelte fellesråd, med muligheter for reprioritering ved behov. Dette vil gi økte muligheter for hensiktsmessig fordeling av midler, effektiv bruk og god planlegging. Det bør også gis mulighet til å benytte midler fra rettssubjektet til å finansiere mer enn 50 pst stilling innen diakoni.

6. Det bør kreves at menighetsrådet skal vedta samlet plan for aktiviteter kommende år. Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

7. Det bør kreves at biskopen skal godkjenne hver menighets plan for aktiviteter kommende år.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

8. Har du/dere andre merknader til punkt A1?

Overgang til aktivitetsmodell fremfor stillingsmodell anses som svært positivt og støttes. Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt retningslinjene skal inneholde krav om at menighetsrådene må vedta samlet plan, kan dette vurderes på ulike måter. Soknet er grunnenheten i Den norske kirke og ansvaret for menighetens planer tilligger menighetsrådet. Imidlertid påpeker Kirkerådet at forutsetningene for å kunne arbeide strategisk, vil variere fra menighetsråd til menighetsråd. Videre fremholdes at strategisk arbeid på menighetsrådsnivå kan anses som en kulturendring som må innarbeides over tid. Kirkerådet foreslår derfor at retningslinjene ikke medfører at menighetsrådene må vedta samlet plan men at «menighetsrådet avgjør om de skal ha saken til behandling.» Kristiansand kirkelige fellesråd mener at menighetsrådet bør vedta samlet plan.

9. Bispedømmerådet bør kunne avsette 2 % av midlene til strategiske satsinger.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

Under forutsetning av at dette ikke går ut over tilskudd til fellesrådene, er Kristiansand kirkelige fellesråd enige.

10. Bispedømmerådet bør kunne avsette 1 % av midlene til å dekke utgifter til samlinger for kirkefaglig ansatte i fellesrådene.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

Under forutsetning av at dette ikke går ut over tilskudd til fellesrådene, samt at midlene benyttes til å dekke fellesrådenes kostnader når fellesrådsansatte deltar på samlinger i regi av bispedømmerådet, er Kristiansand kirkelige fellesråd enig.

11. Har du/dere andre merknader til punkt A2?

Tilskuddsforvaltningen må sikre grunnlaget for lokale stillinger innen trosopplæring, kateket, diakoni og kirkemusikk. Dette innebærer at det er nødvendig å sikre og å gi trygghet for kontinuitet, forutsigbarhet samt årlig oppregulering tilsvarende lønnsvekst, ved finansiering av lokale stillinger.

12. Har du/dere merknader til punkt A3?

Det rapporteres i dag til SSB i januar for foregående år. Tidspunkt er normalt 20. januar. Rapportarbeidet er arbeidskrevende og dersom det er mulig anbefales at fristen skyves til 31. januar.

13. Fellesrådene bør kunne akkumulere inntil 50 % av ett års tilskudd.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

14. Har du/dere andre merknader til punkt A4?

Dagens ordning medfører krav om at økonomirapportering for foregående år er innsendt, for at årets tilskudd skal kunne utbetales. I nye retningslinjer foreslås at tilskuddet utbetales til fellesrådet når hver menighets plan for aktiviteter ligger i «Kirka vår», bispedømmerådet har vedtatt budsjetttrammene og menigheten har rapportert for fjorårets aktiviteter. Fellesrådet har arbeidsgiveransvaret for alle stillingene og forestår lønnsutbetaling til alle stillinger også de lokale. Lønn utbetales hver måned, uavhengig av når tilskudd fra bispedømmet overføres til fellesrådet. Dersom tilskuddet fra bispedømmerådet kommer sent, kan det medføre en likviditetsmessig utfordring for fellesrådene. Det er derfor vesentlig at bispedømmerådene bestreber seg på å utbetale tilskuddene tidlig på året, ønskelig innen 1. mars.

15. Det bør kreves at bispedømmet inviterer fellesrådet til samtale om tilskuddet minimum annethvert år.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

16. Har du/dere andre merknader til punkt A5?

Kristiansand kirkelige fellesråd er enige i at en arbeidsmodell hvor biskopen skal godkjenne menighetenes samlede planer, vil være for administrativt omfattende. Dette vil også være i motstrid til formålet om administrativ forenkling. Løsningen hvor «biskopen gis mulighet til å utøve sitt tilsyn knyttet til lokale planer på møtet mellom bispedømmerrådet og fellesrådet» støttes.

17. Det bør kreves at bispedømmet gir fellesrådet to skriftlige tilbakemeldinger før tilskuddet til fellesrådet kan justeres.

Enig. Uenig. Vet ikke. Ingen mening.

18. Har du/dere andre merknader til punkt A6?

Tilskuddene fra bispedømmerrådet er i hovedsak bundet opp i lønn faste stillinger innen trosopplæring, diakoni og til kateketer. Eventuell reduksjon i tilskudd vil derfor være svært krevende for det enkelte fellesråd, menighetsråd og den enkelte ansatte. Det foreslås at bispedømmerrådet kan gi skriftlig tilbakemelding om eventuell reduksjon i tilskudd maksimalt en gang per år, og at det må gis to skriftlige tilbakemeldinger før bispedømmerrådet kan redusere tilskuddet. Tilbakemelding skal gis innen 1. juni. I realiteten kan dette bety at et fellesråd får om lag 1,5 år til en eventuell omorganisering/tilpasning. Dersom reduksjonen er liten, vurderes dette som tilstrekkelig tidsramme. Dersom reduksjonen er stor, kan dette være svært krevende.

Som nevnt er tilskuddene bundet opp i lønn faste stillinger. Det må igjen understrekes viktigheten av kontinuitet, forutsigbarhet samt oppjustering tilsvarende lønnsvekst for disse tilskuddene. Videre påpekes at det må innlemmes i retningslinjene at større nedtrekk i tilskuddsordningene kun gjennomføres ved omfattende og åpenbare brudd på forutsetningene.

Ved manglende måloppnåelse vil mange tiltak iverksettes fra bispedømmerråd, fellesråd, menighetsråd for å håndtere dette. Bortfall av midler vil ikke bidra til å løse en slik situasjon, snarere tvert imot. Kontinuitet i bevilgningsstørrelse vil være en vesentlig premiss for å kunne arbeide godt med å endre situasjonen. Bortfall av midler vil i verste fall kunne bidra til eskalering av en allerede krevende situasjon.

19. Har du/dere merknader til punkt A7?

Kirkerådet foreslår at tilskuddene til fellesrådene kan justeres som følge av enten akkumulasjon av over 50 pst av tilskuddet, eller som følge av for lav aktivitet. Tilbakemelding for påfølgende budsjettår skal gis innen 1. juni. Som nevnt over skal det gis to skriftlige tilbakemeldinger hvor det kan gis maksimalt en per år. Dette anses derfor som tilstrekkelig tid med merknader som i punkt 18.

20. Har du/dere merknader til punkt A8?

Ny tilskuddsforvaltning innebærer overgang fra fokus på økonomirapportering til fokus på aktivitetsrapportering. Kirkerådet foreslår at bispedømmerådene i tillegg til dette skal kunne foreta stikkprøver og be om økonomirapportering fra foregående år ved behov. Kristiansand kirkelige fellesråd vil påpeke at eventuell økonomirapportering må kunne fremlegges samlet for de ulike bevilgningsgruppene.

21. Har du/dere merknader til punkt B1?

22. Har du/dere merknader til punkt B2?

23. Har du/dere merknader til punkt B3?

24. Har du/dere merknader til punkt B4?

25. Har du/dere merknader til punkt B5?

Punkt B1-B5 omhandler kvalifikasjonsmidler. Kvalifikasjonsmidler skal bidra til at flere ansatte i Den norske kirke tar videreutdanning for å oppfylle kirkemøtets kvalifikasjonskrav. Kristiansand kirkelige fellesråd støtter at bispedømmerådet avsetter midler og kan gi tilskudd til at ansatte kvalifiserer seg til diakon, kantor, kateket og prest. Kirkerådet foreslår at fellesrådene registrerer søknadene, kirkerådet vurderer søknadene og tildeler midler til fellesrådene, og at fellesrådene rapporterer på bruk. Kristiansand kirkelige fellesråd støtter dette, men mener at også kvalifiserte menighetspedagoger må omfattes av ordningen.

26. Har du/dere merknader til punkt C1?

27. Har du/dere merknader til punkt C2?

28. Har du/dere merknader til punkt C3?

29. Har du/dere merknader til punkt C4?

Punkt C1-C4 omhandler lønnstilskudd for vigslede. Dagens ordning innebærer ulik praksis mellom bispedømmerådene mht lønnstilskuddsnivå ift kvalifikasjoner. Kirkerådet foreslår at ny ordning skal innebære ekstra lønnstilskudd knyttet til vigsling. Fellesrådene må da årlig registrere hvilke vigslede diakoner, kateketer og kantorer som er tilsatt i fellesrådet lønnet over tilskuddsmidler fra rettssubjektet. Videre skal kirkerådet gjennomgå registreringen og fordele avsatte midler på fellesrådene. Kristiansand kirkelige fellesråd støtter ordningen med ekstra lønnstilskudd knyttet til vigsling under forutsetning at dette ikke går på bekostning av øvrig lønnstilskudd. Videre bør også kvalifiserte menighetspedagoger omfattes av ordningen.

30. Hvordan vil den foreslåtte tilskuddsordningen påvirke fellesrådets likviditet?

Fellesrådene betaler ut lønn til alle ansatte, også til ansatte som finansieres over midler fra rettssubjektet. Lønnsmidler utbetales hver måned. Overføring av midler tidlig på året vil være vesentlig for at ikke fellesrådenes likviditet skal belastes unødig. Videre vil forutsigbarhet, kontinuitet, grad av utgiftsdekning samt oppregulering tilsvarende lønnsvekst være vesentlig for fellesrådenes likviditet. Tilskuddsordningen må ikke innebære usikkerhet eller manglende oppregulering.

31. Har du/dere innspill til hvordan Kirka vår kan utvikles videre til å bli det verktøyet det kan bli?

Kristiansand kirkelige fellesråd ønsker at fellesrådsmodulen utvikles, slik at fellesrådene kan ivareta sin rolle. Videre er det ønskelig at brukervennligheten mht modul for menighetsråd, økes. Merk at det anses som en vesentlig premiss ved utvikling av «Kirka vår» at verktøyet ikke skaper administrativt merarbeid.

32. Har du/dere andre merknader til høringen

Innledningsvis bør forslag til retningslinjer understøtte soknets og menighetsrådenes oppdrag innen kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk.

Forslag til retningslinjer for tilskuddsforvaltning synes å innebære at fellesrådene vil motta tilskudd til diakoni, tilskudd til trosopplæring, tilskudd til kateketer og tilskudd til kirkemusikk som fire ulike rammebeløp. Slik forslaget foreligger oppfattes at fellesrådene kan se midlene samlet innen hver av gruppene og eventuelt på tvers av sokn, men at fellesrådene ikke har myndighet til å omfordele midler mellom faggruppene. Dersom midler skal benyttes så formålstjenlig og effektivt som mulig, vil det være ønskelig at midlene fra rettssubjektet gis som EN ramme, hvor fellesrådene i samråd med menighetsrådene får ansvar for å finne en hensiktsmessig og velegnet fordeling mellom både faggrupper og sokn. Merk at samhandlingen mellom kommunen og fellesrådet baseres på høy grad av tillit ved at kommunen gir samlet tilskudd til fellesrådet uten å kreve rapportering. Tilsvarende tillitsbasert samhandling bør kunne gjennomføres fra kirkerådet og bispedømmerådene også. Dette vil gi redusert detaljstyring samt økte effektiv anvendelse av midlene. For store fellesråd vil en eksempelvis ved vakanser kunne ha behov for noe omfordeling mellom faggruppene for å løse krevende bemanningsmessige situasjoner. Forslag til retningslinjer slik det foreligger, gir ikke mulighet for dette.

Retningslinjene ivaretar midler til kvalifisering samt ekstra lønnstilskudd for vigslede, for å stimulere til oppfyllelse av kvalifikasjonskravene. Det må påpekes at dagens nivå på tilskuddssatser innebærer at fellesråd/menighetsråd må bære noe av lønnskostnaden også for stillinger som sies å være 100 pst finansiert fra bispedømmerådene. Dette er en uholdbar situasjon og det bes om at tilskuddssatsene oppreguleres til å dekke faktiske og reelle lønnsutgifter samt at det gis en «garanti» for dette. Videre bør også kvalifiserte menighetspedagoger omfattes av ordningene.

Avsetning av midler til strategiske satsinger og fagsamlinger støttes under forutsetning av at dette ikke går ut over tilskudd til fellesrådene, samt at midlene benyttes til å dekke fellesrådenes kostnader når fellesrådsansatte deltar på samlinger i regi av bispedømmerådet.

De foreslåtte retningslinjene omtaler ikke tilskuddsordningen for diakonstillinger særskilt. Dette oppfattes som om tilskuddsordningen videreføres uten større endringer. Dagens ordning innebærer 50 pst finansiering fra menighet/fellesråd. Erfaringer viser at det blir mer og mer krevende for menighetsråd å oppnå tilstrekkelig finansiering, og nye retningslinjer bør derfor åpne for økt finansiering ved bruk av midler fra rettssubjektet til diakonstillinger.

Når det gjelder likviditet, må behovet for utbetaling av tilskuddsmidler raskt etter nyttår påpekes. Relativt sen utbetaling kan sette fellesrådene i en likviditetsmessig vanskelig situasjon.

Forslag til vedtak

Fellesrådet slutter seg til ovenstående uttalelser og ber om at uttalelsene innsendes på vegne av Kristiansand kirkelige fellesråd.

Møtebehandling

Vedtak

*Fellesrådets arbeidsutvalg slutter seg til ovenstående uttalelser og ber om at uttalelsene innsendes på vegne av Kristiansand kirkelige fellesråd.
(Enst.)*

6/25 Utvidelse av stilling som menighetspedagog / menighetsarbeider i Oddernes menighet med 20%

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	07.03.2025	6/25

Saksorientering

Viser til vedtakssak 07/25 i Oddernes menighetsrådet onsdag 26. februar 2025 der følgende ble vedtatt:

«Vedtak:

Oddernes menighetsråd ønsker å utvide stillingen fra 80% inntil 100%. Menighetsrådet gir en tre års lønnsgaranti, tilsvarende inntil kr. 900 000 overfor fellesrådet. Siste oppdaterte tall på fondsavsetning er: Disposisjonsfond kr. 3 297 654. Godkjent utlysningstekst oversendes Kristiansand kirkelige fellesråd.»

Konsekvensen av dette vedtaket er at den menighetsfinansierte delen av stillingen utvides med 20%. Ved opprettelse av menighetsfinansierte stillinger krever fellesrådet at menigheten har disposisjonsfond tilsvarende minimum 3 års avlønning.

Menigheten viser til solid og stabil økonomi over tid, og gir lønnsgaranti for stillingen. Menigheten argumenter i tillegg godt for behovet for en slik utvidelse (se vedlegg). Kirkevergen støtter derfor en utvidelse av stillingen.

Forslag til vedtak

Kristiansand kirkelige fellesråd godkjenner en økning av den menighetsfinansierte delen av stillingen med 20 %.

Møtebehandling**Vedtak**

Kristiansand kirkelige fellesråd ved arbeidsutvalget godkjenner en økning av den menighetsfinansierte delen av stillingen som menighetspedagog/menighetsarbeider i Oddernes menighet med 20 %.
(Enst.)

Orienteringssaker**7/25 Utvidelse av kateketstilling fra 80 til 100 % Randesund menighet**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 KKF Arbeidsutvalg	07.03.2025	7/25

Behandlet på e-postmøte i AU 25.02.2025.

Saksorientering

Det blir fra sommeren 2025 ledig en 80 % stilling som kateket i Randesund menighet. Tidligere har dette vært en 100 % stilling, men 20 % av stillingen har tilhørt Servicetorget og har vært finansiert av Fellesrådet. Randesund menighet har tidligere blitt informert om at det ved nyutlysning ikke vil være aktuelt å innlemme disse 20 % stillingen, ettersom behovet på Servicetorget nå er endret.

I lys av dette har Menighetsrådet i Randesund menighet onsdag 26. februar 2025 vedtatt følgende: (sak 14/25)

«Vedtak:

Stillingsprosenten på menighetens kateketstilling økes fra 80% til 100% fra 1. august 2025, hvorav 40% av lønnsutgiften vil gå over menighetens lønnsbudsjett.»

Konsekvensen av dette vedtaket er at den menighetsfinansierte delen av stillingen utvides fra 20 % til 40 %. Dette må det, etter retningslinjene, fattes vedtak om i fellesrådet.

Menigheten viser i sitt saksfremlegg (se vedlegg) til at de er i et geografisk område i vekst med store konfirmantkull og at de derfor har behov for stillingen i 100 %. Menigheten har en robust økonomi og har en solid givertjeneste som har vart over tid.

Ved opprettelse av menighetsfinansierte stillinger krever fellesrådet at menigheten har disposisjonsfond tilsvarende minimum 3 års avlønning. Gjeldende fondsstørrelse er litt i underkant av dette, men på bakgrunn av solid og stabil givertjeneste anbefales godkjenning.

Vedtak

Kristiansand kirkelige fellesråds arbeidsutvalg godkjenner at Randesund menighets andel til kateket økes fra 20 til 40 %, slik at den ledige kateketstillingen kan lyses ut i 100 %.
(Enst.)

Andre orienteringer

AU ble orientert om

- Bevegelser og aktuelle prosesser innen personal
- Fellesmøte mellom daglige ledere og sokneprester
- Prosess med valg av nytt LPR-system

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Vår dato:

12.03.2025

Vår ref:

2024/11691

Deres dato:

Deres ref:

2024/2826

Kristiansand kirkelige fellesråd
 Gyldenløves gate 9
 4611 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
 Steinar Jacobsen, 33371207

Godkjenning av forskrift om nye gravplassvedtekter for Kristiansand kommune

Vi viser til søknad om godkjenning 19. februar 2025.

Vedtak

Statsforvalteren godkjenner ny forskrift om gravplassvedtekter i Kristiansand kommune, jf. gravplassloven § 21, vedtatt av Kristiansand kirkelige fellesråd 11. februar 2025, sak 3/25.

Behovet for nye vedtekter

Behovet for revideringen av gravplassvedtektene er spesielt utløst av at Kristiansand gravplass og deler av Oddernes gravplass ikke oppfyller kravene for gravlegging av kister etter gravplassloven med forskrift. Kristiansand gravplass må stenges for kistegravlegging på grunn av for små gravstørrelser. Deler av Oddernes gravplass må stenges for kistegravlegging på grunn av jordkvalitet og ustabile masser. Stengingen er hjemlet i gravplassforskriften § 5 og gravplassloven § 3. Gravene kan fortsatt benyttes til gravlegging av urner. Det vil også bli gjort andre endringer av vedtektene, men av mindre inngripende karakter. Nåværende gravplassvedtekter er fra 2021.

Saksbehandling og høring

Fellesrådet v/kirkevergen sendte Statsforvalteren oktober 2024 utkast til nye gravplassvedtekter for foreløpig tilbakemelding og vurdering. Statsforvalteren har gitt faglige råd til innhold og utforming av vedtektene samt informert om kravet til saksbehandling etter forvaltningsloven § 37.

Forslag til gravplassvedtekter ble sendt ut på høring 11. desember 2024, med frist for å komme med innspill/merknader 31. januar 2025. Det er lagt vekt på å nå bredt ut til innbyggere og relevante høringsinstanser. Det ble sendt brev til alle berørte festere/gravansvarlige med orientering om stengingen. Det er også blitt avholdt informasjonsmøte på innbyggertorget i Kristiansand kommune 16. januar 2025.

E-postadresse:
sfvtpost@statsforvalteren.no
 Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
 Postboks 2076
 3103 Tønsberg

Besøksadresse:
 Grev Wedels gate 1,
 3111 Tønsberg

Telefon: 33 37 10 00
www.statsforvalteren.no/vt
 Org.nr. 974 762 501

Høringsforslaget er også lagt fram for bystyret i Kristiansand kommune, som støtter forslaget, 29. januar 2025, sak 8/25.

Fellesrådets saksforberedelser og vurderinger

For å få kontroll og oversikt på gravstørrrelsene på Kristiansand gravplass, ble det høsten 2024 gjennomført oppmålinger av gravene. Bare ca. 10 % av alle gravene er store nok etter minstekravet til gravstørrelse på 2,4 meter * 1,2 meter, jf. gravplassforskriften § 13. Det er senere utført kontrollmålinger for å kvalitetssikre målingene. Gravene som er innenfor minstekravet, vil fortsatt kunne benyttes til kistegravlegging.

Fellesrådet erkjenner at nødvendig vedtak/tiltak på Kristiansand gravplass burde vært gjort for flere år siden. Problemstillingene ikke nye. Dette er det også mange av høringsinnspillene som påpeker.

Fellesrådet har i lengre tid praktisert stenging for kistegravlegging som enkeltvedtak i forbindelse med behov for gravlegging på Oddernes gravplass. Dette har også vært gjeldene praksis på Kristiansand gravplass. Dette formaliseres nå som en gravplassvedtekt, som vil gi klarhet og forutsigbarhet for fester/gravansvarlig. Som en følge av høringsinnspillene, har det blitt lagt til en dispensasjonsmulighet i vedtektene.

Vår vurdering av søknaden

Søknaden er godt beskrevet, godt opplyst, og god dokumentert. Kravet til forhåndsvarsling og medvirkning er godt ivaretatt, jf. forvaltningsloven § 37. Statsforvalteren kan heller ikke se at lokal gravplassmyndighet har gjort et vedtak som strider med gravplassloven med forskrifter.

Om stenging for kistegravlegging

Det er sterkt inngripende for festere/gravansvarlige å ikke kunne benytte graven til kistegravlegging. En forutsetning for å vedta stenging for kistegravlegging, er at alternative tiltak er vurdert, jf. Barne- og familiedepartementet rundskriv fra 2022, [Rundskriv om endringer i gravplassforskrifta \(urnevegg osv.\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/vedtak/2022/01/27/rundskriv-om-endringer-i-gravplassforskrifta-urnevegg-osb-/doc1027272).

På Kristiansand gravplass er hele gravplassen tatt i bruk. Fellesrådet har vurdert omregulering med nytt rutenett med ny og større gravstørrelse. Men på grunn av den høye utnyttelsesgraden, med mange fredete graver, har de besluttet at dette ikke er realistisk. Gravplassmyndigheten kan vurdere om dette likevel kan bli aktuelt på sikt, når graver frigjøres.

Deler av Oddernes gravplass må stenges for kistegravlegging, pga. leire og dårlig jordkvalitet. Det er ifølge saksdokumentasjonen ikke forsvarlig/mulig å gjøre noe med forholdene, som f.eks. oppfylling av jord, siden disse feltene ligger i et område med ustabile masser (kvikkleire).

Om navneflytting

Gravplassmyndigheten kan gi tillatelse til navneflytting, jf. gravplassforskriften § 21. Ved behov for ny gravlegging, kan de som ikke kan bruke festet grav til kistegravlegging, bli tilvist kistegrav et annet sted. De kan da gis anledning til å søke om flytting av navn/gravminne til den nye graven. Den nye graven vil da bli en fri grav, jf. gravplassloven § 6.

Kunngjøring og ikraftsetting

Gravplassvedtektene må kunngjøres i Norsk Lovtidend (Lovdata) før de trer i kraft, jf. forvaltningsloven § 38. Hvordan dette gjøres, er informert om her:

<https://lovdata.no/lovtidend/kunngjoring>

Forskriften skal være i elektronisk lesbart format (som Word, ikke PDF), og må lastes opp sammen med utfylt kunngjøringsskjema. Det må komme tydelig fram hva som er avsnitt eller ledd i forskriften.

Kunngjøring bør også skje i den eller de lokale aviser som er alminnelig lest i kommunen og på nettsidene til kommunen og gravplassmyndigheten. Kunngjøring i avis kan begrenses til en kort omtale med opplysninger om hvor vedtektene er å finne i sin helhet.

Vi anbefaler at vedtekten gjøres lett tilgjengelige på deres nettsider, med en lenke til de kunngjorte vedtektene på Lovdatas nettsider. Det er den kunngjorte versjonen på Lovdatas nettsider som er gjeldene.

Med hilsen

Hege Alice Granøe (e.f.)
fagsjef

Steinar Jacobsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Andreas Andersen, kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Bente S. Urdal	133	25/00580-4	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/25	Kristiansand kirkelige fellesråd	29.04.2025

KKF Årsregnskap 2024 med fellesrådets årsberetning

Vedlegg:

Årsregnskap 2024

Noter til årsregnskapet 2024

Årsberetning 2024

Saksorientering

Sammendrag

Netto driftsresultat for 2024 var på 6,5 mill. kr. Etter avsetning bundne fond var det nødvendig å benytte disposisjonsfond med 1,5 mill. kr. Bruk av fond skyldes i hovedsak avregning pensjon samt tidligere vedtatte vedlikeholdsutgifter. Fellesrådets resultat ble bedre enn budsjettert, slik at det ikke har vært nødvendig å benytte hele den budsjetterte finansiering. Etter samlet avsetning og bruk av fond er regnskapsmessig resultat null. Inntektene var på 130,5 mill. kr, 4,1 mill. kr over det budsjetterte vesentlig som følge av nav refusjon, mva refusjon og salgsinntekter. Driftsutgiftene var på 128,9 mill. kr, 4,2 mill. kr lavere enn budsjettert, i hovedsak som følge av ubenyttede midler ifm tilleggsbevilgning frå kommunen til vedlikehold. Netto finansinntekter ble 1 mill. kr over budsjett og bidrog positivt til resultatet.

Investeringer i anleggsmidler utgjorde 39,8 mill. kr, innskudd i pensjonskassen og årets avsetninger til fond, til sammen 47,2 mill. kr. Investeringene er i hovedsak finansiert ved tilskudd fra Kristiansand kommune og bruk av fondsavsetninger. Fellesrådet har balanseførte eiendeler tilsvarende 463 mill. kr. Av dette utgjør anleggsmidlene 364 mill. kr.

De største investeringsprosjektene var utvidelse av Randesund- og Tveit gravplass. Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for utvidelse av Voie gravplass trinn II ble gjennomført i 2024. Merk at fellesrådet betalte tilbake til kommunen bundne investeringsmidler på nær 6,9 mill. kr.

Fellesrådets og kirkevergens årsberetning er vedlagt regnskapet.

Driftsregnskapet

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik regnskap/ budsjett
INNETEKTER				
Salgsinntekter	9 304 027	8 799 999	8 875 053	504 028
Refusjon fra menigheter og andre	21 529 319	18 270 986	20 386 471	3 258 333
Kalk. Inntekt kommunal tjenesteyting	9 408 000	9 432 000	8 826 000	-24 000
Tilskudd fra stat og kommune	90 215 512	89 847 995	84 385 486	367 517
Andre tilskudd	40 000	0	0	40 000
Sum inntekter	130 496 858	126 350 980	122 473 011	4 145 878
DRIFTSKOSTNADER				
Lønn og sosiale utgifter	80 374 472	79 549 787	78 931 262	824 685
Kjøp av varer og tjenester	29 746 025	35 712 992	29 750 616	-5 966 967
Refusjoner og tilskudd	9 379 078	8 450 999	9 029 072	928 079
Kommunal tjenesteyting	9 408 000	9 432 000	8 826 000	-24 000
Sum utgifter	128 907 575	133 145 778	126 536 950	-4 238 203
Netto finansposter	4 952 618	3 910 000	4 502 197	1 042 618
Resultat før disposisjoner	6 541 901	-2 884 798	438 258	9 426 699

Driftsregnskapet for 2024 viser sum driftsinntekter på 130,5 mill. kr og driftsutgifter på 128,9 mill. kr. Netto finansinntekter utgjorde nær 5,0 mill. kr. Dette gir et netto driftsresultat på 6,5 mill. kr. Etter avsetning bundne fond, har det vært nødvendig å benytte disposisjonsfond med 1,5 mill. kr. Fellesrådets resultat ble bedre enn budsjettet, slik at det ikke har vært nødvendig å benytte hele den budsjetterte finansiering. Bruk av fond skyldes i hovedsak avregning pensjon samt tidligere vedtatte vedlikeholdsutgifter. Etter samlet avsetning og bruk av fond er regnskapsmessig resultat null.

Driftsinntektene

Driftsinntektene for 2024 ble 4,1 mill. kr høyere enn budsjettet. I hovedsak skyldes dette høyere nav refusjon enn budsjettet, økt mva refusjon samt høyere salgsinntekter enn lagt til grunn i budsjettet. Merk at budsjettet er oppregulert som følge av ekstraordinær bevilgning fra kommunen til utbedring av lekkasjer, orgelreparasjoner samt kompensasjon for høy lønns- og prisvekst.

Salgsinntekter, brukerbetaling

Salgsinntektene ble om lag 0,5 mill. kr høyere enn budsjettet. Festeavgifter ble i underkant av 0,3 mill. kr over budsjett, mens utenbys begravelse ble om lag 0,1 mill. kr over det budsjetterte. I tillegg kommer diverse mindre beløp.

Refusjoner fra menigheter og andre

Samlede refusjoner ble i 2024 21,5 mill. kr, mot budsjettet 18,3 mill. kr. Nav refusjonen var 2,6 mill. kr over det budsjetterte. Menighetsrådene får refundert sin andel av denne, slik at refusjon fra menighetsråd var noe lavere enn budsjettet. Videre benyttes nav refusjonen i noen grad til vikarløsninger. Mva kompensasjonen bidrog med 0,6 mill. kr over det budsjetterte. Erstatninger utgjorde 0,1 mill. kr. Noe av refusjonsøkningen skyldes også legatmidlene.

Statlige tilskudd

Statlige tilskudd var om lag som budsjettet. Dette gjelder i hovedsak tilskudd fra bispedømmerådet.

Tilskudd fra Kristiansand kommune

Tilskuddet fra Kristiansand kommune ble oppjustert i løpet av året med 5,0 mill. kr til utbedring av lekkasjer, 0,9 mill. kr til orgelreparasjoner og i underkant av 1,5 mill. kr til lønnsvekst. I tillegg fikk fellesrådet 0,3 mill. kr til utredningsarbeid som følge av innføring av nytt lønns-, personal- og regnskapssystem.

Driftsutgiftene

Driftsutgiftene for 2024 ble 128,9 mill. kr, tilsvarende beløp for 2023 var 126,5 mill. kr. Driftsbudsjettet for 2024 ble satt til 133,1 mill. kr. Driftsutgiftene ble samlet sett 4,2 mill. kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes i det vesentlige ubenyttede midler ift ekstrabevilgningene fra kommunen.

Lønn og sosiale utgifter

Lønnskostnadene for 2024 var 1,5 mill. kr høyere enn året før, og 0,8 mill. kr høyere enn budsjettet. Utgiftene inkluderer ekstraordinær utgift til pensjon på 1,1 mill. kr.

Kjøp av varer og tjenester

Dette området omfatter utgifter til administrasjon og til vedlikehold av bygningsmassen. Samlet sett er det brukt tilsvarende beløp som i 2023. Sammenlignet med budsjettet er utgiftene nær 6 mill. kr under det budsjetterte. I hovedsak skyldes dette ubenyttede midler ift ekstrabevilgninger fra kommunen til utbedring av lekkasjer, orgelreparasjoner samt mindreforbruk på strøm.

Refusjoner og tilskudd

Dette området omfatter i første rekke mva kompensasjon, refusjon til bispedømmerådet for prestestilling og tilskudd til menighetsrådene. Utgiftene ble på 9,4 mill. kr, 0,9 mill. kr høyere enn budsjettet. Hoveddelen av avviket gjelder mva utgifter, noe merutgifter til bispedømmerådet, overføring til Søgne for oppgradering av basshøytalere og ny belysning i koret i Søgne hovedkirke samt keyboard i Søgne gamle kirke.

Finans

Renteinntekter og -utgifter ble netto nær 5,0 mill. kr, om lag 1,0 mill. kr høyere enn budsjettet grunnet renteoppgang og god likviditet.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser årets investeringer i anleggsmidler på 39,8 mill. kr, innskudd i pensjonskassen og årets avsetninger til fond, til sammen 47,2 mill. kr. Investeringene er i hovedsak finansiert ved tilskudd fra Kristiansand kommune og bruk av fondsavsetninger.

Årets investeringer i anleggsmidler, tall i 1 000 kr	2024
Randesund kirkegård	13 334
Tveit kirkegård	7 887
Tilbakebetaling til kommunen	6 886
Tveit utbedring tak og spir	4 066
Voie ventilasjon og brann	2 544
Oddernes kapell	1 280
Torridal kirkegård	755
Kjøkken Langenes kirke	502
Brannalarmer, Hellemyr, Justvik, Torridal	401
Oddernes utbedring tak og spir	363
Flere mindre investeringer	1 813
Sum	39 832

Merk at Kristiansand kirkelige fellesråd betalte tilbake 6,9 mill. kr til Kristiansand kommune i 2024. Beløpene stod på bundne fond og gjaldt avsluttede prosjekter. Tilbakebetalingen var en forutsetning for å få driftsmessig rammestyrking til vedlikehold i 2024.

Investeringer i anleggsmidler viser et mindreforbruk ift budsjett på 6,3 mill. kr. Differansen skyldes i hovedsak noe forskyvning ift forventet betalingsplan for Randesund gravplass, utbedring av Lund septik er skjøvet til 2025 i tillegg til at avfukter orgel Søgne foreløpig avvantes. Refusjoner viser en merinntekt på i underkant av 0,8 mill. kr og skyldes mva refusjon.

Budsjettramme for Oddernes kirke tak og spir utgjorde 6,5 mill. kr. Samlede netto utgifter ble på i underkant av 7,6 mill. kr, en overskridelse på i underkant av 1,1 mill. kr. Utbedring av tak og spir på Tveit kirke hadde en budsjettramme på 6,4 mill. kr. Kostnaden kom på 7,6 mill. kr, en overskridelse på 1,2 mill. kr. Utbedring etter brann i Voie kirke hadde en samlet ramme på 6,2 mill. kr som ble økt til 6,5 mill. kr i 2024. Samlet forbruk utgjorde om lag 6,4 mill. kr, dvs innenfor oppjustert ramme. Nye kontorer i Hånes hadde et mindreforbruk ift samlet ramme på om lag 0,2 mill. kr. Øvrige prosjekter viser foreløpig ikke betydelige overskridelser. Varslet mulig underdekning vedrørende utarbeidelse av konkurransegrunnlag for utvidelse av Voie kirkegård trinn II, ble finansiert innen investeringsregnskapet.

Balansen

Fellesrådet har balanseførte eiendeler tilsvarende 463 mill. kr. Av dette utgjør anleggsmidlene 364 mill. kr.

	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER		
Anleggsmidler	364 019 562	340 770 916
Omløpsmidler	99 240 967	107 204 020
Sum eiendeler	463 260 529	447 974 936
 Egenkapital og gjeld		
EGENKAPITAL		
Egenkapital	444 868 332	421 582 744
Gjeld	18 392 197	26 392 192
Sum gjeld og egenkapital	463 260 529	447 974 936

Forslag til vedtak

Kristiansand kirkelig fellesråd godkjenner årsregnskap med årsberetning for 2024.

KRISTIANSAND KIRKELIG FELLESRÅD

Organisasjonsnr. : NO 876 992 612

ÅRSREGNSKAP 2024

Alle beløp i hele kroner

DRIFTSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2024	Reg. budsjett 2024	Oppr.budsjett 2024	Regnskap 2023
<u>Inntekter</u>					
Brukerbetaling, salg, leieinntekter		9 304 027	8 799 999	8 799 999	8 875 053
Refusjoner/overføringer	1)	21 529 319	18 270 986	18 042 986	20 386 471
Kalk.innt. Kommunal tjenesteyting	1)	9 408 000	9 432 000	9 432 000	8 826 000
Statlig tilskudd	1)	12 258 512	12 190 999	12 190 999	12 794 486
Tilskudd fra kommunen	1)	77 957 000	77 656 996	70 280 996	71 591 000
Andre tilskudd		40 000	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER		130 496 858	126 350 980	118 746 980	122 473 011
<u>Driftsutgifter</u>					
Lønn og sosiale utgifter	1)	80 374 472	79 549 787	77 646 994	78 931 262
Kjøp av varer og tjenester		29 746 025	35 712 992	29 740 987	29 750 616
Refusjon/overføringer		9 379 078	8 450 999	8 022 999	9 029 072
Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	1)	9 408 000	9 432 000	9 432 000	8 826 000
SUM DRIFTSUTGIFTER		128 907 575	133 145 778	124 842 980	126 536 950
Brutto driftsresultat		1 589 283	-6 794 798	-6 096 000	-4 063 940
Renteinntekter og utbytte		5 214 072	4 030 000	4 030 000	4 735 518
Mottatte avdrag på utlån		0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter		5 214 072	4 030 000	4 030 000	4 735 518
Renteutgifter og låneomkostn.		261 454	120 000	120 000	233 320
Sum eksterne finansutgifter		261 454	120 000	120 000	233 320
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		4 952 618	3 910 000	3 910 000	4 502 197
Avskrivninger	5)	10 226 039	9 225 000	0	9 568 381
Motpost avskrivninger	5)	10 226 039	9 225 000	9 225 000	9 568 381
NETTO DRIFTSRESULTAT		6 541 901	-2 884 798	-2 186 000	438 258
<u>Interne finansieringstransaksjoner</u>					
Bruk av udisponert fra tidl.år (mindreforbruk)					4 414 708
Bruk av disp. fond		1 498 863	4 691 475	2 186 000	2 321 558
Bruk av bundne fond		3 041 924	600 000	0	11 164 858
Sum bruk av avsetninger	6)	4 540 787	5 291 475	2 186 000	17 901 124
Avsatt til dekning av tidl.år (underskudd)		0	0	0	0
Avsatt til disp.fond		0	0	0	4 414 708
Avsatt til bundne fond		8 893 582	0		2 829 031
Overført til investeringsregnskapet		2 189 106	2 406 677	0	11 095 642
Sum avsetninger	6)	11 082 688	2 406 677	0	18 339 381
Regnskapsmessig overskudd		0	0	0	0

Alle beløp i hele kroner

INVESTERINGSREGNSKAP

	Regnskap 2024	Reg. budsjett 2024	Oppr.budsjett 2024	Regnskap 2023
<u>Utgifter</u>				
Investeringer i anleggsmidler	39 831 997	46 139 621	22 985 804	28 497 463
Aksjer og andeler	529 000	529 000	850 000	299 000
Avsetninger	6 850 709	479 647	3 139 196	17 327 982
Årets finansierungsbehov	47 211 707	47 148 268	26 975 000	46 124 445
<u>Finansiering</u>				
Inntekter fra salg av dr.midl./fast eiend.	0	0	0	11 000
Refusjon	8 682 049	7 917 652	4 000 000	7 767 368
Tilskudd til investeringer	1) 25 173 989	25 114 406	22 775 000	24 755 000
Sum ekstern finansiering	33 856 038	33 032 058	26 775 000	32 533 368
Overført fra driftsregnskapet	2 189 106	2 406 877	0	11 095 642
Bruk av avsetninger	6) 11 166 563	11 709 333	200 000	2 495 435
SUM FINANSIERING	47 211 707	47 148 268	26 975 000	46 124 445
Udekket/udisponert	0	0	0	0

BALANSEREGNSKAP*Alle beløp i hele kroner*

	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER			
<u>A.Anleggsmidler</u>			
* bygninger og anlegg (inkl. tomter)	5)	354 260 767	331 099 453
* maskiner, inventar og utstyr	5)	3 788 391	4 230 058
* aksjer og andeler		5 970 405	5 441 405
<i>Sum anleggsmidler</i>		364 019 562	340 770 916
 <u>B.Omløpsmidler</u>			
* kortsiktige fordringer	3)	5 391 221	8 824 487
* kasse/bank Kirkelig Fellesråd	2)	88 058 492	91 802 208
* kasse/bank Gravfond	2)	5 791 254	6 577 325
<i>Sum omløpsmidler</i>		99 240 967	107 204 020
 SUM EIENDELER		463 260 529	447 974 936
 GJELD OG EGENKAPITAL			
<u>C.Egenkapital</u>			
* disposisjonsfond	6)	34 097 618	35 596 481
* bundet driftsfond	6)	19 607 352	13 755 694
* ubundet inv.fond	6)	164 702	124 235
* bundet inv.fond	6)	29 446 097	33 802 418
* endr.regnsk.prinsipp 2006 gravfond	0)	-2 467 000	-2 467 000
* regnskapsmessig mindreforbruk		0	0
* kapitalkonto	11)	364 019 562	340 770 916
<i>Sum egenkapital</i>		444 868 332	421 582 744
 <u>D.Gjeld</u>			
* kortsiktig gjeld	7)	7 379 086	15 505 944
* offentlig gjeld og feriepenger		11 013 111	10 886 248
<i>Sum gjeld</i>		18 392 197	26 392 192
 SUM GJELD OG EGENKAPITAL		463 260 529	447 974 936

Kristiansand 29.april 2025

_____
leder i fellesrådet_____
Kirkeverge

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2024

Kristiansand kirkelige fellesråd

0. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er ført i henhold til "forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke", fastsatt 12.08.2020 med ikrafttredelse 01.01.2021.

Regnskap inkluderer også Gravfond. Disse ble t.o.m. 2005 ført som eget særregnskap, etter regnskapslovens regler. Det har derfor vært nødvendig å føre enkelte transaksjoner direkte mot likviditets reserven pga. endrede regnskapsprinsipper.

Regnskapet er basert på et finansielt orientert system med hovedvekt på anskaffelse og anvendelse av midler til drift og investering og hvordan disse aktivitetene er finansiert. Resultatet vises i form av endring av arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld).

Regnskap og budsjett skal baseres på det såkalte anordningsprinsippet: "Alle kjente utgifter/utbetalinger i året skal tas med i bevilgningsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapene avsluttes."

Alle inntekter og utgifter skal budsjetteres og regnskapføres brutto. Det skal ikke gjøres fradrag for inntekter som direkte vedrører utgiftspostene.

Kasse og bankbeholdninger er oppført med virkelige beløp. Kortsiktige fordringer er oppført til pålydende. Anleggsmidler, dvs investeringer i faste eiendommer, anlegg, inventar og utstyr føres opp i balansen som eiendeler til anskaffelseskost. Tilskudd er ikke trukket fra. For å bli vurdert som investering, må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt ha en anskaffelseskost på minst kr. 100.000. Avskrivninger føres både i driftsregnskapet og balansen. I driftsregnskapet føres avskrivninger som en driftsutgift og med en motpost for netto driftsresultat. Netto driftsresultat påvirkes således ikke av avskrivningene.

Avdrag på lån utgiftsføres i driftsregnskapet. Kortsiktig og langsiktig gjeld er oppført til pålydende.

Eiendeler og gjeld er vurdert i samsvar med regnskapsforskriftens §8 (bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi). Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.

1. INNTEKTER

Ref. menighetsfinansierte stillinger

Kristiansand kirkelig fellesråd er også arbeidsgiver for alle menighetsfinansierte stillinger. Utgiftene til disse stillingene utgiftsføres under art 10* lønn og sosiale utgifter. Refusjon fra menighetene er inntektsført på art 175*, refusjon fra menigheter med kr 12.236.287.

Offentlig tilskudd og sykepenges

Offentlig tilskudd utgjør kr 77.957.000 i overføring fra Kristiansand Kommune, og kr 12.258.512 fra staten. Refusjon fra Nav utgjør kr 3.422.990.

Kalkulatorisk inntekt

Det er inngått avtale om tjenesteyting med Kristiansand Kommune, verdi kr 9.408.000.

Øremerket tilskudd fra kommunen

Drift:

Reperasjon av orgel Grim og Søm kr 900.000.

Vedlikehold lekkasjer kr 5.000.000.

Strømstøtte kr 1.891.000.

Utredning LPR kr 300.000.

Investering:

Ekstramidler til kapellet kjøp og frys kr 400.000.

Pensjonskassen kr 850.000.

Randesund kirkegård kr 13.700.000.

Tveit kirkegårdkr 4.350.000.

Lund kloakk kr 1.500.000.

Søgne avfukter 500.000,

2.BANKINNSKUDD

Bankinnskudd utgjør totalt kr 93.849.746 pr. 31.12. Av dette er kr 3.500.000 bundet på egen skattetrekkkonto.

Bankinnskudd Gravfond er kr 5.791.254.

3. KORTSIKTIGE FORDRINGER

Kortsiktige fordringer, utgjør totalt kr 5.391.221 pr. 31.12. og er oppført til pålydende. Av dette gjelder kr 1.978.083 mva kompensasjon, kr 519.990 refusjon fra Nav og kr 2.460.301 kundefordringer. Det er utgiftsført tap på kundefordringer med kr 18.250.

4. ARBEIDSKAPITALEN

	Regnskap endring 2024	Regnskap endring 2023
BALANSEN		
<u>OMLØPSMIDLER</u>		
Endring betalingsmidler	-4 529 787	8 709 403
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater		
Endring kortsiktige fordringer	-3 433 266	2 441 822
Endring materialbeholdninger		
Endring aksjer og andeler		
ENDRING OMLØPSMIDLER	-7 963 053	11 151 225
 <u>KORTSIKTIG GJELD</u>		
Endring kortsiktig gjeld	-7 999 995	6 976 062
 ENDRING ARBEIDSKAPITAL	36 942	

5. VARIGE DRIFTSMIDLER

	INVENTAR OG UTSTYR	IT- UTSTYR	TRANSP. MIDLER	VEIER	BYGNINGER	TOMT	SUM
Anskaffelseskost pr 01.01.	35 379 600	242 537	3 063 391	1 897 103	443 622 417	104 000	484 309 048
Tilgang i året	624 668	0		0	32 321 018	0	32 945 686
Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Oppskrivning i året	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivning i året	0	0	0	0	0	0	
Samlede av- og nedskrivninger	32 394 077	242 537	2 885 191	237 140	123 446 631	0	159 205 576
							0
Bokført verdi pr. 31.12.	3 610 191	0	178 200	1 659 963	352 496 804	104 000	358 049 158
Årets ordinære avskrivninger	1 046 535	0	19 800	47 428	9 112 277	0	10 226 040
Sats for ordinære avskrivninger	10,00 %	20,00 %	10,00 %	10,00 %	2,00 %	0,00 %	

6. FOND

Bunde driftsfond	Saldo 01.01.	Avsatt	Bruk	Saldo 31.12.
25199008 Bundet dr.f.p.9410004,Domkirken utv.	963 418,41	0,00	541 849,00	421 569,41
25199011 Bundet dr.f.p. 1400200, Krigsminner	255 353,00	37 020,00	0,00	292 373,00
25199024 Bundet dr.f.Ventil.p.4800600	57 483,40	0,00	5 601,00	51 882,40
25199027 Bundet dr.f.kateket	61 617,24	0,00	1 225,00	60 392,24
25199028 Bunde dr.f.strømsstøtte	0,00	1 645 029,00	0,00	1 645 029,00
25199030 Bunde dr.f.p.9009002,Tveit,tak og spir	538 841,00	0,00	538 841,00	0,00
25199031 Bunde dr.f.p.1101603 kateket Søgne	112 802,00	0,00	112 802,00	0,00
25199032 Bunde dr.f. p. 1100601. kateket Oddern	29 152,00	28 962,00	0,00	58 114,00
25199033 Bundet dr.f. p.1000807. diakon Randes	48 287,00	0,00	48 287,00	0,00
25199034 Budet dr.f. p. 4910202 nytt arkiv	300 000,00	0,00	0,00	300 000,00
25199035 Bundet dr.f. p. 9410001 Domkirken	452 879,00	0,00	452 879,00	0,00
25199036 Bundet dr. f.p.9421001, rep. kapell	806 254,60	0,00	600 000,00	206 254,60
25199037 Bundet dr.f. p.6110000	28 287,00	131 256,00	0,00	159 543,00
25199038 Bundet dr.f. p.9400001, orgeldidaktisk	40 000,00	0,00	34 720,00	5 280,00
25199039 Bundet dr.f.å.4910203,LPR	0,00	282 352,00	0,00	282 352,00
25199040 Bundet dr.f.p.1101501 kateket Greipsta	0,00	401 000,00	0,00	401 000,00
25199041 Bundet dr.f.p.9404001,rep.orgel Grim o	0,00	900 000,00	0,00	900 000,00
25199042 Bundet dr.f.vedlikehold lekkasjer	0,00	4 593 353,00	0,00	4 593 353,00
25199100 Gravfonds innskudd	8 385 868,62	705 944,70	705 719,54	8 386 093,78
25199101 Fri egenkapital gravfond	1 675 450,45	168 665,44	0,00	1 844 115,89
25399001 Ubundne investeringsfond	124 235,11	158 647,00	118 180,00	164 702,11
25599029 Inv.f.Voie kirkeg.p.9423200,p.9423201,	486 312,75	0,00	486 312,75	0,00
25599035 Inv.f.Flekkerøy k.,utv.p.9401003	380 021,18	0,00	112 070,40	267 950,78
25599061 Inv.f.Torridal kirkegård,p.9434602	1 543 694,93	95 944,16	700 000,00	939 639,09
25599067 Inv.f.Flekkerøy kirkegård,utv.p.940100	5 430 201,20	4 015,00	4 950 000,00	484 216,20
25599068 Inv.f.andel/egenkap.,p.6010100	1 518 000,00	321 000,00	1 500 000,00	339 000,00
25599070 Inv.f.Greipstad kirkeg.p.9414000	5 213 520,00	0,00	0,00	5 213 520,00
25599071 Inv.f.Frikstad kikreg.p.9008001	13 967 029,20	4 274 235,20	1 300 000,00	16 941 264,40
25599074 Inv.f.Tveit kirkeg. utv.p.9009001	5 263 638,29	33 823,20	2 000 000,00	3 297 461,49
25599075 Inv.f.Lund septik.,p.9400701	0,00	1 463 044,80	0,00	1 463 044,80
25599076 Inv.f.Avfukter orgel Søgne p-9404002	0,00	500 000,00	0,00	500 000,00
25699001 Disp.fond	16 153 493,83	0,00	191 308,00	15 962 185,83
25699003 Disp.fond vedlikehold Søgne	246 000,35	0,00	46 000,44	199 999,91
25699004 Disp.fond , Bame- og ungdomsarbeid	4 805 641,33	0,00	0,00	4 805 641,33
25699005 Øremerket utjevningssfond	7 700 000,00	0,00	728 720,00	6 971 280,00
25699006 Disp.fond diakoni	1 662 797,39	0,00	0,00	1 662 797,39
25699007 Disp.fond Åpen Domkirke	253 254,60	0,00	50 000,00	203 254,60
25699008 Disp.fond opplæring	275 987,73	0,00	0,00	275 987,73
25699009 Disp.fond pensjon og AFP	426 792,91	0,00	0,00	426 792,91
25699010 Disp.fond Teleslynge/høytaler Sogn	10 001,56	0,00	10 001,56	0,00
25699011 Disp.fond intemasjonalt fellesskap/in	753 702,00	0,00	0,00	753 702,00
25699012 Disp.fond vedlikehold	3 008 809,71	0,00	472 833,00	2 535 976,71
25699013 Disp.fond Minnehund Søgne	300 000,00	0,00	0,00	300 000,00
	83 278 827,79	15 744 291,50	15 707 349,69	83 315 769,60

Ved avslutning av drift- og investeringsregnskapet ble bruk av fond, avsetning til fond og overføring fra drift til investering regnskapsført i samsvar med budsjett.

For å redusere mindreforbruk er det foretatt følgende stryktninger:

Overført fra drift til investering kr 756.612.

Bruk av disp.fond kr 3.192.612.

7. KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld pr. 31.12.er kr 18.392.197, av dette utgjør leverandørgjeld kr 7.247.382.

8. PENSJONSFORPLIKTELSE

Kirkelig fellesråd har pensjonsordning for sine ansatte i Kristiansand kommunale pensjonskasse (KKP).

Det er i 2024 foretatt en aktuarberegning av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene som gjelder

Kirkelig fellesråd. Pensjonsmidlene dekker foreløpig de fremtidige pensjonsforpliktelsene.

Brutto påløpt pensjonsforpliktelse er kr 140.585.647 og pensjonsmidlene er kr 152.634.214.

Det er en overdekning på kr 12.048.566.

9. GARANTIANSVAR

Kristiansand kirkelig fellesråd har ikke gitt noen økonomiske garantier, hverken overfor private firmaer eller offentlige etater.

10. GRAVFOND

Kristiansand kommune, regnskapstjenesten, er regnskapsfører for Gravfond og fører kun hovedbok.

Regnskapet føres i Visma Enterprise, mens Kirkelig fellesråd selv har reskontroen i eget system ved navn Ecclesia. Gravfond ble i 2006 innlemmet i regnskapet til Kirkelig fellesråd, jfr. Note 0.

Renter av bankinnskudd

Gravfonds bankkonto er innlemmet i Kirkelig Fellesråd sitt bankkontosystem i SR Bank, med en renteavkastning tilsvarende det Kristiansand kommune har. Den gjennomsnittlige nominelle renten i 2024 var 4,60%.

Renter godskrevet gravfond

Legatene ble godskrevet 4,60% rente p.a. Dette tilsvarer gjennomsnittlig innskuddsrente på gravfonds bankkonto fratrullet 0,65%, i tråd med fellesrådets vedtak av 28. februar 1994.

LEGATREGNSKAP 2024				
Saldo pr. 31.12.2024 før rentefordeling				5 683 785
4,60 % rente		261 454		
10% forvatningsavg. Av renter		26 145		
Renter til fordeling på legatene				235 309
Saldo pr. 31.12.2024 etter rentefordeling				5 919 094

Saldo Ecclesia pr. 31.12.2024	5 919 094
Saldo 25199100 pr. 31.12.2024	8 386 094
Diff	2 467 000
Tidligere lån, ikke ført ecclesia	2 467 000
	0
Antall legathavere	

Legathavere 01.01.	455
Endring	<u>-34</u>
Legathavere 31.12	<u>421</u>

11. SPESIFIKASJON AV KAPITALKONTO

DEBET		KREDIT	
1.1. Balanse		1.1. Balanse	340 770 916
(Underskudd i kapital)		(Kapital)	
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Akkumulert avskrivning ny inngangsverdi	0	Aktivering ny inngangsverdi	0
Salg av fast eiendom og anlegg	0	Aktivering av fast eiendom og anlegg	32 321 018
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	9 159 704	Oppskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering av utstyr, inventar	624 668
Av og nedskrivning av maskiner, utstyr, inventar.	1 066 335	Oppskrivning av maskiner utstyr, og transportmidler	
Salg av aksjer og andeler	0	Kjøp av aksjer og andeler	529 000
Korreksjon IB	0	Utlån	0
Avdrag utlån		Avdrag lån	0
Bruk av midler fra eksterne lån	0	Avdrag på eksterne lån	0
31.12. Balanse	364 019 563	31.12. Balanse	
(Kapital)		(Underskudd i kapital)	
SUM DEBET	374 245 602	SUM KREDIT	374 245 602

12. LØNN OG GODTGJØRELSE

Lønn til daglig leder kr 1.204.000 daglig leder har pensjon på samme vilkår som øvrige ansatte. Godtgjørelse til leder av Fellesrådet er kr 15.000 og nestleder kr 6.000.

29. april 2025

_____
Leder i fellesrådet

_____
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Kristiansand kirkelige fellesråd

Årsberetning 2024

Virksomhetside

Kristiansand kirkelig fellesråd representerer Den norske kirke i Kristiansand med sine 15 sokn. Fellesrådet er det øverste ansvarlige organ for virksomheten. Rådet er sammensatt av representanter fra menighetsrådene, Kristiansand kommune samt biskopen i Agder og Telemark. Fellesrådet er valgt for perioden desember 2023 til november 2027. Kommunens representant er valgt for kommunens valgperiode.

Fellesrådet har tre hovedansvarsområder:

- 1) Ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, ivareta arbeidsgiveransvar for ansatte i menighetene, samt sikre gode rammebetingelser for arbeidet i menighetene.
- 2) Ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av 19 kirkebygg og 2 kapeller, herav 2 middelalderkirker og ytterligere 5 som av Riksantikvaren er ansett som kulturhistoriske viktige bygg med nasjonalt vern, såkalte listeførte kirker.
- 3) Ansvar for gravplassmyndigheten i Kristiansand og forvaltning av 11 gravplasser samt drift og vedlikehold av Oddernes krematorium. Drift av gravplassene ivaretas av kommunens parkvesen i henhold til tjenesteytingsavtale.

Virksomheten finansieres gjennom tilskudd fra Kristiansand kommune og Den norske kirke, samt eget innsamlingsarbeid i menighetene.

Økonomiske hovedlinjer

Driftsregnskapet for 2024 viser sum driftsinntekter på 130,5 mill. kr og driftsutgifter på 128,9 mill. kr. Netto finansinntekter ble nær 5,0 mill. kr. Dette gir et driftsresultat på 6,5 mill. kr. Etter avsetning bundne fond har det kun vært nødvendig å benytte disposisjonsfond med 1,5 mill. kr. Fellesrådets resultat ble bedre enn budsjettert, slik at det ikke har vært nødvendig å benytte hele den budsjetterte finansiering. Bruk av fond skyldes i hovedsak avregning pensjon samt tidligere vedtatte vedlikeholdsutgifter. Etter samlet avsetning og bruk av fond er regnskapsmessig resultat null.

Driftsinntektene for 2024 ble 4,1 mill. kr høyere enn budsjettert. I hovedsak skyldes dette høyere nav refusjon enn budsjettert, økt mva refusjon samt høyere salgsinntekter enn lagt til grunn i budsjettet. Merk at budsjettet er oppregulert som følge av ekstraordinær bevilgning fra kommunen til utbedring av lekkasjer, orgelreparasjoner samt kompensasjon for høy lønns- og prisvekst.

Nav refusjonen var 2,6 mill. kr over det budsjetterte. Salgsinntektene ble 0,5 mill. kr høyere enn budsjett hvor festeavgift utgjorde 0,3 mill. kr, utenbys begravelse 0,1 mill. kr og andre mindre beløp 0,1 mill. kr. Mva kompensasjonen ble 0,6 mill. kr høyere enn budsjettert. Økningen i samlede inntekter sett i forhold til 2023, skyldes i hovedsak ekstrabevilgning fra kommunen til utbedring av lekkasjer og orgelreparasjoner.

Driftsutgiftene ble samlet 4,2 mill. kr lavere enn budsjettert. Dette skyldes i det vesentlige ubenyttede midler ift ekstrabevilgningene fra kommunen.

Renteinntekter og -utgifter ble netto 1,0 mill. kr høyere enn budsjett for 2024 som følge av renteoppgang og god likviditet. Dette bidro positivt til resultatet.

Investeringsregnskapet viser årets investeringer i anleggsmidler på 39,8 mill. kr, innskudd i pensjonskassen og årets avsetninger til fond, til sammen 47,2 mill. kr. Investeringene er i hovedsak finansiert ved tilskudd fra Kristiansand kommune og bruk av fondsavsetninger. Merk at fellesrådet i 2024 har betalt tilbake 6,9 mill. kr til kommunen som følge av avsatte bundne fondsmidler fra tidligere gjennomførte prosjekter. Dette er inkludert i samlede investeringsutgifter.

Investeringer i anleggsmidler viser et mindreforbruk ift budsjett på 6,3 mill. kr. Differansen skyldes i hovedsak noe forskyvning ift forventet betalingsplan for Randesund gravplass, utbedring av Lund septik er skjøvet til 2025 i tillegg til at avfukter orgel Søgne foreløpig avventes. Refusjoner viser en merinntekt på i underkant av 0,8 mill. kr, og skyldes mva refusjon.

Fellesrådet har balanseførte eiendeler tilsvarende 463 mill. kr. Av dette utgjør anleggsmidlene 364 mill. kr.

Redegjørelse for organisasjonens fremtidige utvikling

Kristiansand kirkelig fellesråd har solid økonomi med en stabil inntekt. Tilskudd fra kommunen og Den norske kirke øker imidlertid ikke i takt med lønns- og prisutviklingen i samfunnet. De økonomiske utsiktene for Den norske kirke er usikre. Regjeringen har oppnevnt et ekspertutvalg som skal utrede forslag til endringer i dagens finansieringsordning for tros- og livssynssamfunn. Kirkerådet og bispedømmerådene har gjort betydelige reduksjoner i antall stillinger. Fellesrådet har vedtatt å gjennomføre en omstillingsprosess som skal bidra til å sikre økonomisk bærekraft over tid.

Fellesrådet har vedtatt et Verdi- og måldokument som definerer satsingsområder de kommende årene. Dette dokumentet vil fungere som en veiledning for organisasjonens fremtidige utvikling og prioriteringer, og sikre at kirken i Kristiansand kan fortsette å oppfylle sitt oppdrag på en effektiv og bærekraftig måte i tider med mer knapphet på ressurser.

Det er videre et stort vedlikeholdsbehov på de bygninger som forvaltes. Det er en prioritert oppgave å sikre forutsigbare rammer for oppfølging og finansiering av dette. Det nyopprettede kirkebevaringsfondet gir økt mulighet til å gjennomføre viktige bevaringstiltak for våre fredede og listeførte kirker, forutsatt at kommunen bevilger midler til påkrevet egenandel.

Innen gravferd vil endrede vedtekter kunne medføre noe lavere inntekter enn tidligere lagt til grunn. Videre pågår foreløpig noe dialog med entreprenør vedrørende mulige tilleggskostnader ved gravplassutvidelse.

Likestilling

Fellesrådet består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en kommunal representant, domprost og kirkevergens ledergruppe. Totalt 15 personer er valgt fra menighetsrådene og består av 9 menn og 6 kvinner. Det er menighetsrådene som velger sine representanter til fellesrådet. Leder av fellesrådet er kvinne. Nestleder er mann. Ledergruppen består av 2 kvinner og 2 menn.

Av de 117 ansatte i fellesrådet er 73 kvinner og 45 menn. Andelen kvinner har økt det siste året. Kjønnsbalanse vektlegges ved tilsetninger, men utfallet når det gjelder tilsetning vurderes først og fremst ut fra kvalifikasjoner. Foreløpig har en ikke vurdert det som nødvendig å iverksette ekstra likestillingstiltak. Det er ingen begrensninger når det gjelder tilgang til egne aktiviteter, styrende organer, verv eller stillinger ut fra diskrimineringsgrunnlag.

Fellesrådet har ingen segregerte utvalg. Når det gjelder menighetene i domprostiet, vil eventuelle segregerte utvalg eller komiteer fremgå av menighetsrådenes årsrapporter.

Arbeidsmiljøet

Samlet legemeldt fravær ligger i snitt på rundt 5,4 pst. Dette er noe opp fra året før. Det arbeides med sykefraværssarbeid og oppfølging av sykmeldte. Fellesmøte med nav er initiert for å se på tiltak knyttet til å få ned sykefraværet. Ved langvarig sykdom lages det oppfølgingsplaner og leder har dialog med NAV og den sykmeldte. Ved langvarig sykdom arrangeres det dialogmøte.

Kristiansand, 29. april 2025

Elin Saltrø
leder av fellesrådet

Andreas Andersen
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

KKF Arbeidsutvalg

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Andreas Andersen	410	25/00844-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	KKF Arbeidsutvalg	

KKF Årsmelding 2024

Saksorientering

Årsmeldingen er fellesrådets rapport om den samlede virksomheten det siste året, og har som utgangspunkt det vedtatte Verdi- og måldokumentet og fellesrådets økonomiplan.

Strukturen i årsmeldingen er delt inn etter følgende hovedoverskrifter:

- Virksomhetsområdene
- Byggforvaltning
- Gravplassmyndigheten
- Personalforvaltning og administrasjon
- Økonomiforvaltning
- Fellestjenester
- Styrende organer

Årsmeldingen gir en oversikt over de viktigste resultatene av arbeidet i 2024, og over de tiltak og satsingsområder som har fått prioritering gjennom året.

Årsmeldingen vil bli lagt ut på KKF's hjemmesider.

Forslag til vedtak

Årsmelding 2024 for Kristiansand kirkelige fellesrådet godkjennes

DEN NORSKE KIRKE
Kristiansand kirkelig fellesråd

ÅRSMELDING 2024

Mer himmel på jord

Rehabiliteringen av Oddernes og Tveit kirker fullført i 2024. Her er Oddernes kirke med nytt tak og tårn.

ÅRSMELDING 2024	.....
Innledning	4
Virksomhetsområdene.....	5
Mål og felles satsingsområder	5
Medlemstall	5
Kirkeliv, diakoni og kultur	6
Gudstjenester	6
Dåp	6
Vielser	7
Gravferd i regi av Den norske kirke.....	7
Kirkens internasjonale fellesskap	8
Diakoni	8
Trosopplæring	9
Kirkemusikk og kultur	10
Frivillighet og innsamlingsarbeid.....	11
Byggforvaltning	12
Arbeid utført av vedlikeholdsteamet	13
Større prosjekter gjennomført i 2024	14
Gravplassmyndigheten.....	15
Utvidelse av gravplasser	15
Oddernes krematorium.....	16
Arbeid med nye vedtekter for gravplassene i Kristiansand	16
Større prosjekter på gravplassene i 2024.....	17
Personalforvaltning og administrasjon	18
Antall ansatte, årsverk og rekruttering	18
Kontakt med tillitsvalgte	18
Likestilling.....	19
Sykefravær.....	20
Økonomiforvaltning	21
Driftsregnskapet	22
Driftsutgiftene	23
Finans	23
Investeringsregnskapet.....	23
Balansen	24
Fellestjenester	25
Kirkens servicetorg	25
IKT	25
Kommunikasjon	25

Styrende organer.....	27
Kristiansand kirkelig fellesråd	27
Utvalg fra og med desember 2023	28
Bidrag på nasjonalt nivå.....	29

Innledning

Kristiansand kirkelige fellesråd (KKF) legger med dette fram sin årsrapport for 2024.

Medlemstallet i Den norske kirke er stabilt. Folketallet i kommunen har imidlertid økt litt i 2024 slik at medlemstallet fortsetter en relativ nedgang i forhold til folketallet. I Kristiansand er ca. 56 % av innbyggerne medlemmer i Den norske kirke.

Statistikken for 2024 viser at menighetene i Kristiansand hadde et aktivt år med god oppslutning om mange av våre aktiviteter og tilbud, stort engasjement, økende antall frivillige, økt givertjeneste, et bredt kulturelt tilbud og betydelig diakonal innsats. Det er særlig gledelig å registrere økt oppslutning om frivillighet og givertjeneste, og at antall deltakere på gudstjenestene viser en positiv trend. For KKF har det vært et mål å støtte menighetene lokalt både med god tilrettelegging for virksomhetsområdene og administrative støttefunksjoner, og å følge opp personal- og stabsprosesser tett.

I 2024 vedtok fellesrådet et Verdi- og måldokument med blant annet strategiske satsingsområder og mål for de kommende årene. Verdi- og måldokumentet er et resultat av en prosess der menighetenes stab og menighetsråd har gitt innspill til hva fellesrådet bør ha som prioriteringer for å støtte menighetsrådenes planer. Dokumentet gir føringer for hvordan fellesrådet skal legge opp sitt arbeid i årene som kommer.

KKF har et godt samarbeid med kommunen og lokalsamfunnet for øvrig. Et høydepunkt var da vi kunne markere avsluttet arbeid med rehabilitering av våre to middelalderkirker. Det er et stort ansvar å forvalte kirkebygg, og i særdeleshet de som har vernestatus. Vedlikehold av kirker er kostbart, og vi er derfor glade for at Regjeringen fikk på plass Kirkebevaringsfondet slik at KKF og kommunen kan få drahjelp i dette arbeidet i årene som kommer.

Som gravplassmyndighet har KKF arbeidet med å sikre nok kapasitet på kommunens gravplasser. I den forbindelse har vi gjennom året jobbet med utvidelse av Tveit, Randesund og Torridal gravplass. Den nye gravplassen på Tveit ble åpnet av ordføreren i oktober, og det nye muslimske feltet på Torridal gravplass stod klart til bruk i juni. En krevende sak har imidlertid vært at over 90 % av gravene på Kristiansand gravplass er for små til kistebegravelser. Mot slutten av året sendte fellesrådet derfor ut et forslag til nye vedtekter ut på høring. Saken har skapt stort engasjement da mange mennesker har blitt berørt av de restriksjoner som innføres. Etter høring og ny behandling i fellesrådet ble vedtektene sendt til Statsforvalteren i 2025, som stadfestet vedtektene.

Også i 2024 har fellesrådet arbeidet med digitaliseringsprosjekter. En viktig milepæl var da det fysiske arkivet ble avviklet og erstattet med et digitalt arkiv- og saksbehandlingssystem 1. april.

Tilskuddene fra kommunen til drift og investering har fulgt den generelle utviklingen i kommunen. Fellesrådet har en stram økonomi, og i økonomiplanen er det tatt initiativ til å gjøre viktige justeringer slik at fellesrådets økonomi over tid er bærekraftig.

Internt i KKF har vi fått inn to nye personer i kirkevergens ledergruppe. HR-sjef Ingvild Torjussen Gjone og bygg- og eiendomssjef Torjus Finsrud Hamre startet begge våren 2024, og har bidratt til en positiv utvikling innen de områdene de har ansvar for, og i organisasjonen generelt.

Kirken i Kristiansand har stor oppslutning, dyktige råd, mange frivillige, gode relasjoner til samfunnet rundt, tjenlige bygg, og dyktige og engasjerte frivillige. Vi kan derfor ha store forventninger til at våre menigheter i årene som kommer vil bidra til at vår felles visjon om «Mer himmel på jord» kan realiseres.

Kristiansand 29. april 2025

Elin Saltrøe
Leder av fellesrådet

Andreas Andersen
Kirkeverge

Virksomhetsområdene

Mål og felles satsingsområder

Kirken i Kristiansand ønsker å være relevant og aktuell overfor enkeltmennesker, lokalsamfunn og storsamfunn. Fellesrådet skal bidra til dette gjennom sitt tilretteleggings- og oppfølgingsansvar for arbeidet i menighetene, for de ansatte, for kirkebyggene og gravplassene. I 2024 vedtok fellesrådet et Verdi- og måldokument som presenterer fellesrådets verdier, overordnede mål og strategiske prosesser, samt konkrete prioriteringer for de ulike virksomhetsområdene. De overordnede målene for fellesrådets virksomhet er

- ✓ Kirken er mer for flere
- ✓ Kirken har gode relasjoner
- ✓ Kirken forvalter ressursene sine godt.

I Verdi- og måldokumentet er det også vedtatt felles satsingsområder som skal bidra til å hjelpe menighetene med å nå sine mål:

- ✓ Diakoni – en kirke for alle: Alle menigheter skal ha tilgang til en diakonressurs, enten i eget sokn eller i samarbeid med andre sokn.
- ✓ Frivillighet: Styrke frivilligheten og menighetens arbeid med givertjeneste.
- ✓ Unge voksne: Etablere et menighetsfellesskap for unge voksne i domprostiet.

Medlemstall

Folketallet i Kristiansand var pr 4. kvartal 2024 118.221 mot 116.986 året før. Medlemstallet er imidlertid stabilt de siste år med 65.889 ved utgangen av året. Dette innebærer en relativ nedgang i forhold til folketallet. Andelen medlemmer av det totale folketallet er om lag 56% av befolkningen. Antall innmeldinger har hatt en svak stigning de siste årene, med 225 innmeldinger i 2024 mot 183 året før. Det er imidlertid flere som melder seg ut, 346 i 2024. Den viktigste utfordringen for medlemstallet er ikke først og fremst antall innmeldinger og utmeldinger, men at for få døpes inn i vår kirke.

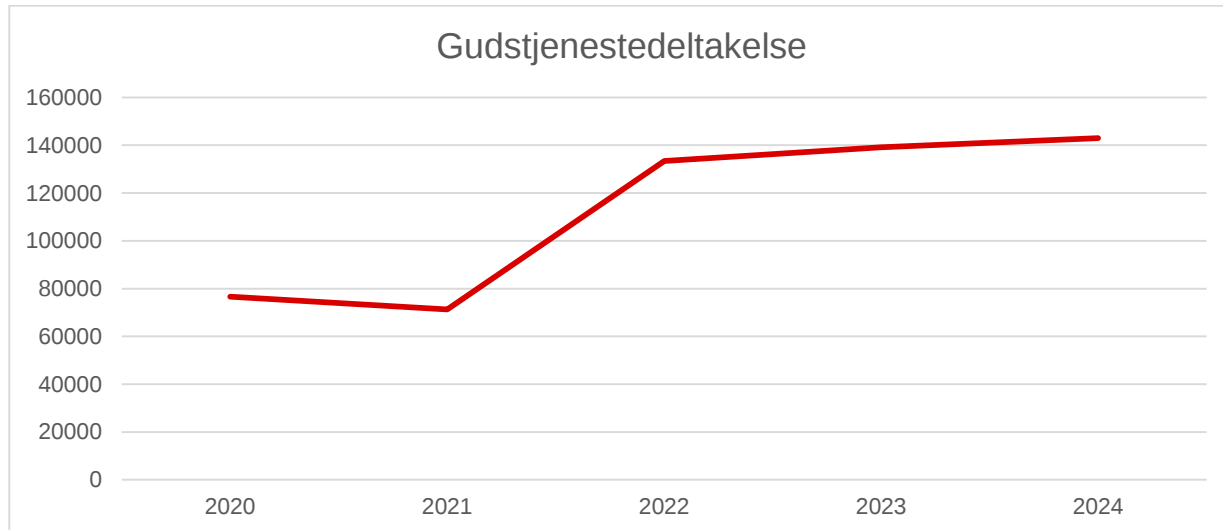
Kirkeliv, diakoni og kultur

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- KKF vil legge til rette for at menighetene kan ha et bredt og relevant tilbud for alle aldersgrupper, med et særlig fokus på barn, unge voksne og småbarnsfamilier.
- KKF vil sikre at menighetsrådene og de ansatte har jevnlig samtaler og samarbeid om hvordan kirken kan nå et bredere lag av befolkningen og styrke vår rolle som folkekirke.
- KKF vil være en pådriver for nye måter å drive arbeidet på som kan øke vår relevans, synlighet og evne til å inkludere de målgruppene vi i dag ikke lykkes godt nok med.
- KKF vil utvikle samarbeidet med andre Kirkelige og diakonale aktører og i sivilsamfunnet generelt.
- Vi vil bidra til sterkt samhold og samarbeid mellom soknene, og mellom administrasjon og folkevalgte. Vi er én kirke.

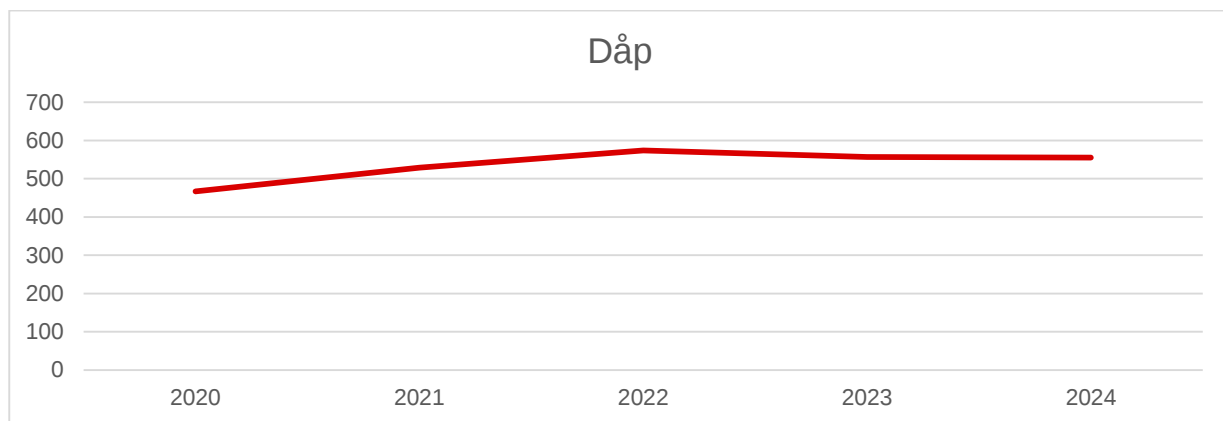
Gudstjenester

For tredje året på rad øker oppslutningen på gudstjenestene i prostiet og vi nærmer oss tallene fra før pandemien. Menighetene gjør et godt arbeid og mange er involvert i arbeidet med å gi mennesker i alle aldre et tilbud om å delta på gudstjenester.

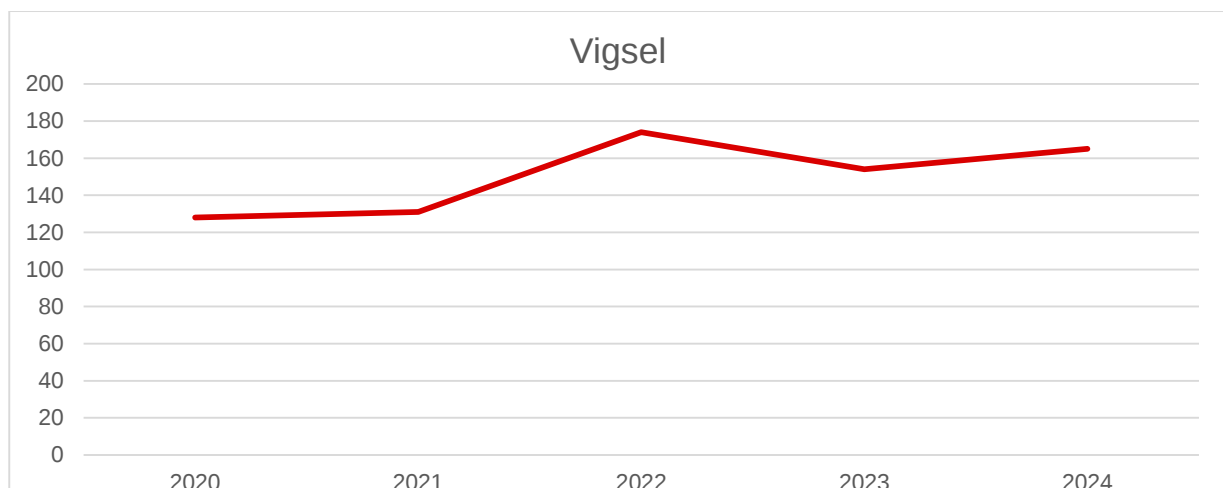
Dåp

Dåpstallene holder seg stabile, noen som skyldes godt og hardt arbeid i menighetene. Det har vært utvist stor fleksibilitet og brukt ekstra ressurser for å kunne være imøtekommende for de som ønsker dåp. Det er fortsatt en god del som døpes i egne dåpsgudstjenester, slik mange ble vant til under pandemien. Dette er gledelig, men samtidig ressurskrevende. I større grad samler vi dåpsbarna til felles dåpsgudstjenester. Mange av menighetene har også arrangert åpen dåpsdag (drop-in-dåp).

Vielser

Antallet vigslar øker i 2024. Flere har kortere tidshorisont fra de starter planlegging av bryllup til gjennomføring og at flere er noe mer nøkterne hva gjelder størrelsen på feiringen. Det er slik vi ser det en gledelig utvikling. Vielsene har den senere tiden blitt noe mer spredt utover året, og legges ikke bare til sommermånedene. Vi har også arrangert «drop in» på Valentinsdagen hvor 4 par deltok. Her koblet vi oss på en nasjonal satsning.

Gravferd i regi av Den norske kirke

I 2024 ble i alt 710 begravelser gjennomført i Kristiansand mot 737 i 2023. Av disse ble 609 seremonier utført i regi av Den norske kirke. Dette gir Den norske kirke en prosentandel av begravelser på ca 85 %, som er om lag det samme som året før. Det at Den norske kirkes andel av begravelser er langt høyere enn medlemstallet skulle tilsi, viser at kirkelig gravferd fortsatt står sterkt i Kristiansand.

Kirkens internasjonale fellesskap

Kirkens internasjonale fellesskap (CIF) er en del av Den norske kirke i Kristiansand som skal drive et bredt og inkluderende arbeid for flyktninger, asylsøkere og innflyttere.

Ett tilbud er "Velkomstsenteret" som er et samlingssted hvor migranter fra forskjellige land og nordmenn samles ukentlig. Her gis tilbud om leksehjelp, språktrening og samtaler om ulike temaer. Et annet er "Kulturkafeen", et diakonalt tilbud hvor folk møtes på tvers av ulik religion, kultur og kjønn. Tolketjeneste på de fleste gudstjenester i Domkirken tilbys turister, internasjonale studenter og andre fremmedspråklige. I 2024 har internasjonal prest vært på regelmessige besøk på Kjevik asylmottak med tilbud om samtale. Mot slutten av året ble det arrangert fest for beboerne der, og alle fikk utdelt gavekort fra Domkirken.

Diakoni

Kirkens diakonale innsats i Kristiansand er en viktig faktor i det kulturelle, sosiale og helsefremmende arbeidet for byens innbyggere. Diakoni er en viktig del av kirkens oppgaver og kommer til uttrykk i møte med mennesker i ulike livsfaser. Gjennom dette arbeidet tilbyr vi rom for integrering og inkludering. Tiltakene er etterspurt fra mennesker i ulike livssituasjoner og livsfaser. Det arbeides målrettet med diakoni i alle menighetene.

Diakonene samarbeider om flere felles tiltak som for eksempel sorggrupper etter død og samlivsbrudd, samlivskurs og «En kirke for alle» (tilbud for psykisk utviklingshemmede). Diakonien i Kristiansand ønsker å bidra til å utvikle gode samhandlingsrutiner mellom kirken og kommunens helse- og omsorgstjeneste på ulike arenaer. Blant annet inngikk fellesrådet i 2024 et samarbeid med kommunens om sorggrupper for etterlatte ved selvmord. Vi har også et samarbeid med kreftkoordinator i kommunen.

Barn, unge og familier er også et satsningsområde. I samarbeid med Blå Kors Gatenært drives en sorgcafé for deres brukere.

Samarbeid med andre aktører er sentralt i mye av vårt diakonale arbeid. Eksempelvis kan nevnes Songdalen der det er etablert et fellesdiakontalt hjelpearbeid, «TilStede», som legger til rette for at mennesker i nød eller i vanskelige livssituasjoner får hjelp. Tilbudet drives i samarbeid mellom Frivillighetssentralen, Songdalen Frikirke, Greipstad Lions og Greipstad og Finsland menigheter i Dnk. 67 frivillige er med i dette arbeidet.

Arbeidsgruppa i «TilStede Songdalen»

Fellesrådet har 10 årsverk fordelt på 11 personer innen diakoni hvor om lag 4 årsverk finansieres av menighetene. Etterspørselen etter diakonale tjenester er høy – og behovet er fortsatt større enn hva en har mulighet til å imøtekomme. Vi har fortsatt noen menigheter som ikke har diakon delvis finansiert over offentlige midler. Det arbeides både overfor kommunen og bispedømmerådet for å få økte bevilgninger til diakonale tjenester.

I kirkevergens stab har vi en koordinerende diakon som blant annet har fokus på kontakt med kommunen, koordinering av sorggrupper og samtaletilbud for ungdom. På bakgrunn av midler fra Kirkerådet drives det et samtaletilbud for ungdom kalt Ventil, og det er laget flere alders- og demensvennlige gudstjenester for hjemmeboende som ikke kan delta på ordinære gudstjenester.

Trosopplæring

Trosopplæringsreformen har gitt menighetene en stor mulighet til å nå barn og unge i alderen 0 – 18 år gjennom sine tiltak. Kirkemøtet vedtok imidlertid en ny overordnet «Plan for kirkelig undervisning og læring» som det nå jobbes med å utvikle rammeplaner for. I denne nye planen skal det legges til rette for livslang læring for både de som er døpt, men også for andre interesserte som ønsker økt kjennskap til og kunnskap om Bibelen og kristen tro. Menighetene skal derfor ta fatt i et stort og viktig arbeid med å tilpasse menighetens trosopplæringsarbeid til de nye målene innen kirkelig undervisning og læring.

Alle menighetene har en trosopplæringsplan med tiltak for ulike aldersgrupper. I 2024 mottok menighetene i overkant av 6,8 mill. kr fra bispedømmerådet til dette viktige arbeidet. Alle menighetene har menighetspedagog, trosopplærer og/eller kateket som driver trosopplæringsarbeidet.

I 2024 ble det gjennomført mange aktiviteter som babysang, supertirsdag/torsdag, tårnagenthelg, lys våken, 4-års bok og barnemesser.

Antall konfirmanter var 676 i 2024. Det er opp fra året før (555), og er høyere enn før pandemien. Størrelsen på konfirmentkullene varierer fra år til år, og utviklingen i antall konfirmanter må ses i forhold til dette.

Ungdomsarbeidet er viktig i kirkene i Kristiansand. Det drives ulike former for ungdomsklubber og messer for ungdom. Konfirmentarbeidet er også en viktig del av menighetenes ungdomssatsing.

Kommunen har bevilget inntil 50% stilling til barne- og ungdomsarbeid mot at menighetene bidrar tilsvarende med givertjeneste/egne midler.

I 2024 var om lag 32 ansatte tilsatt i stillinger som retter seg spesielt mot kirkens barne- og ungdomsarbeid. Stillingene tilsvarer 24,5 årsverk.

Kirkemusikk og kultur

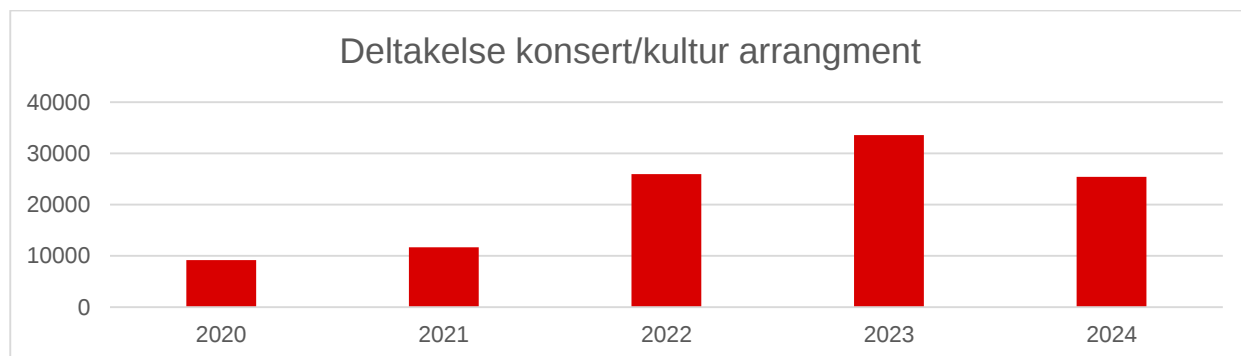
Forestillingen «Like til Betlehem» samlet fulle hus i Flekkerøy kirke

Menighetene i Kristiansand driver et mangfoldig og rikt musikkliv. Sang og musikk er en viktig del av gudstjenesteliv, begavelser, vielser, barne- og ungdomsarbeid og konsertvirksomhet. Alle menighetene har kirkemusikere som deltar i dette viktige arbeidet.

I 2024 mottok Kirkerådet en rapport som forteller at Den norske kirkes arbeid innen kultur og kulturarv bidrar med verdiskapning på 4,3 milliarder. Hvert år skapes det verdier tilsvarende 1 milliard kroner fra

kulturaktivitetene i kirken. Kirkemusikken i Kristiansand har en stor og viktig del av denne verdiskapningen.

Domkirken har en særskilt plass i byens musikkliv og gjennomfører mange konserter i løpet av året, både med egne musikkrefter og ved at ulike aktører leier Domkirken til store konserter. Gjennom sommerhalvåret ble det gjennomført mange cruisekonserter. Domkirken er også i en særstilling når det gjelder tilbud til turister og andre besøkende til byen. I 2024 hadde menigheten 249 Åpen Kirke-dager, hvorav 104 dager med cruiseanløp. Det ble holdt 80 gratiskonserter, og det ble registrert totalt 169.000 besøkende turister i løpet av året.

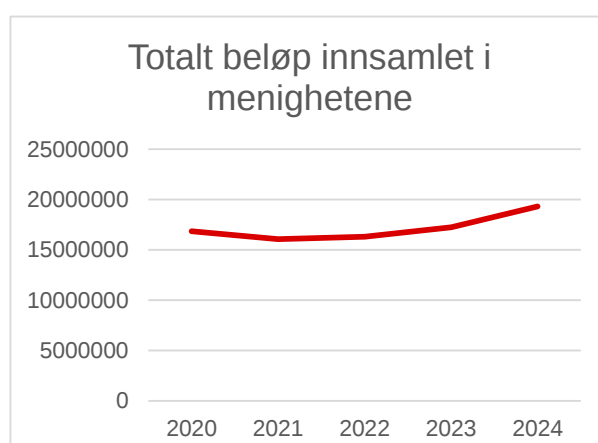
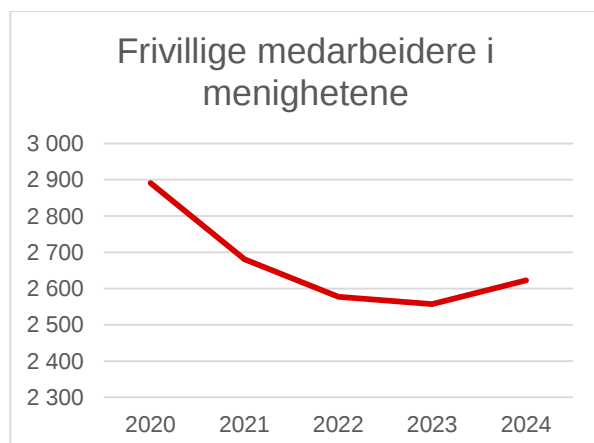

Frivillighet og innsamlingsarbeid

Kirken i Kristiansand mobiliserer et stort antall frivillige. Det frivillige arbeidet er en bærebjelke for kirkens arbeid der det legges ned tusenvis av timer i innsats for kirke og lokalsamfunn. Med om lag 2.600 frivillige er kirken i Kristiansand en av de største aktørene innen frivillighet i kommunen. Etter pandemien opplevde menighetene en nedgang i antall frivillige. Det er gledelig å se at denne trenden har snudd, og at antallet frivillige fortsetter å øke.

Det er også en gledelig utvikling i menighetenes innsamlingsarbeid. Gjennom givertjeneste og kollekter samles det inn betydelige beløp til menighetenes eget arbeid, til lokalt finansierte stillinger, og til andre diakonale, kirkelige og misjonale organisasjoner. I 2024 ble det samlet inn med enn 19 millioner kroner i menighetene i Kristiansand. Dette er en økning på om lag 12 % fra året før.

Frivillighet og innsamlingsarbeid blir stadig viktigere for kirken, og fellesrådet skal gjennom sin virksomhet bidra til å styrke frivilligheten og menighetenes arbeid med givertjeneste.

Byggforvaltning

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- *Kirkebyggene skal forvaltes og vedlikeholdes og så langt som mulig gjøres tilgjengelige for bruk av flest mulig gjennom hele uken.*
- *Vi vil utvikle planer for langsiktig bygg- eiendom- og gravplassforvaltning.*
- *Vi vil bidra til energisparing og miljø og klimavennlige løsninger i byggforvaltningen og i gravplassvirksomheten.*

KKF har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av 19 kirkebygg og 2 kapeller, herav 2 middelalderkirker og ytterligere 5 som av Riksantikvaren er ansett som kulturhistoriske viktige bygg med nasjonalt vern, såkalte listeførte kirker. Videre er fellesrådet ansvarlig for drift og vedlikehold av Oddernes Krematorium og forvaltning av 11 gravplasser.

Vedlikeholdsbehovet i de ulike byggene kartlegges i starten av året ved at KKF befarer bygningsmassen sammen med daglig leder og kirketjener. Behovene settes deretter opp i prioritert rekkefølge, og utføres fortløpende innenfor tilgjengelige rammer om mulig. Vedlikeholdsteamet utfører mange av utbedringene selv, men oppgaver som krever spesifikk fagkompetanse og/eller godkjenninger blir satt bort til eksterne. Dette gjelder også for oppgaver av stort omfang.

I året som gikk har byggforvaltningen i hovedsak konsentrert seg rundt lekkasjer og utbedringer som kan forhindre følgeskader. Det har også blitt utarbeidet en mer langsiktig oversikt over vedlikeholdsbehovet med tilhørende prioriteringsliste for å i fremtiden kunne gjennomføre tiltak før de ulike bygningsdelenes levetid er utløpt.

Mye tid er brukt på å lokalisere skader, og ikke minst årsakene til disse. I mange tilfeller kan selve skadeårsaken være sammensatt, og utfordrende å finne ut av. Vedlikeholdsteamet har derfor dette året fått en betydelig større andel saker som er "under arbeid". Dette er saker hvor det må gjøres nærmere undersøkelser for å avdekke omfang og behov. Disse sakene jobbes det kontinuerlig med for å finne beste løsning på gitte problem.

I tillegg har byggforvaltningen hatt fokus på å redusere antallet åpne avvik i Norik, som følge av årlige kontroller av elektro og brann, noe vi har lyktes med. Det er også gjort utskiftning av brannsentraler på Justvik, Hellemyr og Torridal kirker som følge av dette.

Kirkebevaringsfondet ble etablert i 2024. Dette gir muligheter for finansiering i fremtidige prosjekter. Her er det mulig å søke midler til gjennomføring av både forprosjekter og hovedprosjekter, noe som gir oss mulighet til å få enda bedre oversikt over restlevetiden på de ulike bygningsdelene i kirkene våre, i tillegg til utbedring av eksisterende bygningsdeler. Kirkebevaringsfondet gir også mulighet til å sette ennå sterkere fokus på universell utforming og tilgjengelighet for alle, samt energieffektivisering i fremtiden. Søknader til kirkebevaringsfondet forutsetter at kommunen bevilger til egenandel i prosjektene det søkes om. Dialogen med kommunen om vår bevaringsstrategi er derfor svært viktig.

Arbeid utført av vedlikeholdsteamet

I 2024 har vedlikeholdsteamet blant annet utbedret:

Lokasjon	Tiltak utført av vedlikeholdsteamet
Oddernes kirke	- Rengjøring av fasade, ink. punktvis maling - Skiftet takstein på prestegård for DNK - Justering av beslag med lift - Maling og fuging av vindu innvendig i kontordel spiserom - Skraping og punktvis maling av vinduer utvendig
Oddernes kapell	- Slemming og maling av gang og vegger utenfor lille kapell - Komplettere spiserom etter gammel innredning
Justvik kirke	- Lekkasje kirkerom holdes under opsyn
Hellemyr kirke	- Feste av listverk i høyden i kirkesal - Skraping og maling av fasade utvendig i bakkant av kirkesal - Oppskuring og boning av garderobe og toaletter i u.etg.
Hånes kirke	- Oppussing av barnerom i bakkant av kirkesal - Graving av grøft for nye lyktestolper utvendig - Rens av takrenner - Inspeksjon av oppheng i klokketårn
Kristiansand kapell	- Sparkling og maling av sermonirom etter arbeider i yttervegg - Maling av ny kledning utvendig
Voie kirke	- Oppskuring og boning av gulver i kontorfløy, hovedtrappeløp og gangareal - Skrape og male enkelte vinduer utvendig - Montering av takplater i u.etg. og kontorfløy etter ventilasjonsprosjekt
Lund kirke	- Skiftet ødelagte takstein punktvis - Rengjøring av klokketårn innvendig - Rens av lysgruber, og sjekking av overvann/taknedløp
Greipstad kirke	- Skiftet svill i våpenhus. Fjernet dørblad sakresti + ny matte - Sikring av lufting under kirkegulv med netting mot skadedyr - Punktvis maling av vannbord vindu utvendig
Finsland kirke	- Tetting mot skadedyr (mus og fugl) - Justering av nedløp takrenne for å unngå fuktinntregning i u.etg.
Søgne kirke	- Oppussing sakresti WC + alterring, ink. Sparkling og maling - Drenering med rullestein rundt søndagsskolebygg - Skraping og maling av tak under galleri - Reprasjonsstøp etter utbedring av varmekabel i HC-rampe - Montering av sykkelstativer ink. graving og støp
Søgne gamle kirke	- Montering av subbelist i syningsrom - Maling av dørlist sakresti - Fasadevask punktvis - Reparasjon av benk - Demontering av orgel, og komplettering
Tveit kirke	- Reparasjon av heller mellom kirkerom og sakresti - Reparasjon av rekkverk talerstol - Rydde loftet over kirkerommet, og klokketårn - Rengjøring og maling av fasade, punktvis
Vågsbygd kirke	- Innfesting av løs skifer på tak - Laget mattebrønn i spiserom - Graffiti fjerning kjellernedgang
Flekkerøy kirke	- Pågående reklamasjon takgardiner. Bistand lift ifm. kirkekunst. - Festing av trespon parkvesen-bygg

Randesund kirke	- Maling av gulv HC-inngang - Tetting av hull i utv. kledning - Rens av takrenner
Søm kirke	- Sparkling og maling punktvis av gang/vrimlehall u.etc. - Oppskuring og boning av gulv kjøkken - Sliping og lakking punktvis på kirketorget
Kirkevergens kontor	- Oppussing av personaltoalett/garderobe - Skraping og vasking av vinduer i spiserom og møterom utvendig og innvendig
Torridal	- Utlufting av konstruksjon kirkesal. Demontering og montering av takplater - Reparasjon av port - Reprasjon av ytterdør
Grim	- Branntetting - Skiftet lyspærer i kirkerom, ink. Styring - Forarbeider og oppbygning for ny løper midtgang kirkesal
Domkirka	- Skraping og maling av utvalgte vinduer utvendig - Reparasjon av urviser på kirkeklokke
Langenes	- Bygge ny søppelbod - Støping, graving, og montering av nye sykkelstativ - Terasse- og takvask garasjebygg - Justering av port, komplettering av taknedløp, og påfylling av masser rundt garasje - Reparasjon av lufteventil fasade

Større prosjekter gjennomført i 2024

Ferdigstilte prosjekter 2024:

- Tak og spir Oddernes
- Tak og spir Tveit
- Utbedring av ventilasjonsanlegg Voie
- Ny kontorfløy Hånes
- Utbedring av fasade Domkirken
- Utbedring av taklekkasje Kristiansand kapell
- Nytt kjølerom Oddernes kapell
- Utskiftning av brannsentraler på Justvik, Hellemyr og Torridal kirker

Pågående prosjekter:

- Separering av spillvann og overvann Lund
- Undersøkelser vanninntrenging Voie
- Undersøkelser vanninntrenging Langenes
- Reklamasjonssaker Flekkerøy
- Kartlegging av ventilasjonskanaler Hellemyr
- Overvåkning muggsopp Søgne gamle

Gravplassmyndigheten

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- *Gravplassene skal opparbeides og vedlikeholdes med parkmessig standard, og fremstå som verdige grøntområder for refleksjon og ettertanke.*
- *Gravplassene skal være livsynsåpne og tilgjengelige for brukerne, og være særlig egnet for ro og ettertanke. Tilbudet av gravferdstjenester skal gjenspeile innbyggernes behov og det livsynsmangfoldet de representerer.*
- *Gravplassene, seremonirommene, krematoriet og bårerommene skal gi en verdig ramme til gravferden. Tjenestene skal være preget av åpen og god kommunikasjon med brukere og samarbeidspartnere.*
- *Gravplassforvaltning skal holde høy kvalitet og ta i bruk riktige verktøy som sikrer trygg forvaltning, god effektivitet og langsiktighet i planarbeidet.*

KKF er gravplassmyndighet i Kristiansand og utøver oppgaven på vegne av alle innbyggere. Kristiansand har 11 gravplasser, 2 livssynsnøytrale kapeller og Oddernes krematorium.

Som gravplassmyndighet har KKF ansvar for å ivareta innbyggernes behov og rettigheter innenfor gravplassområdet. Det er derfor viktig å informere godt om tilbud og muligheter, og å ha god kontakt med innbyggerne i Kristiansand. Gravplassmyndigheten skal avholde et årlig møte med de ulike tros- og livssynssamfunnene i kommunen. Dette ble gjort i 2024.

I 2024 ble i alt 710 begravelser og bisettelser gjennomført i Kristiansand mot 737 i 2023.

Utvidelse av gravplasser

Kristiansand oppfyller lovbestemt krav om ledige graver til 3 % av befolkningen. I 2024 ble arbeidet med utvidelse av Tveit gravplass avsluttet. Den nye gravplassen ble innviet i oktober. Videre ble byggearbeider satt i gang på Randesund gravplass. Her arbeides det med en stor utvidelse av gravplassen som skal være klar til bruk i løpet av første halvår i 2025. I tillegg har det i løpet av året kommet på plass et nytt felt på Torridal gravplass som er tilrettelagt for muslimske begravelser.

På Voie gravplass er det planlagt en større utvidelse av gravplassen. Forberedende arbeider ble gjort i 2024, slik som utlysning av konkurranse for rådgivende tjenester. Den nye gravplassen vil stå klar i 2026.

Kistegraver krever mye landareal, og det vil være krevende å møte fremtidige kapasitetsbehov på våre gravplasser dersom kremasjonsprosenten fortsetter på et lavt nivå. Det er derfor et mål at flere i fremtiden velger kremasjon, og en større andel av nye gravplasser vil avsettes til urnefelt. Vi legger vekt på at disse områdene skal ha en utforming og beliggenhet som oppleves som verdig og vakker.

Oddernes krematorium

I Kristiansand er det relativt få som velger kremasjon, kun om lag 39 % i 2024. Dette er likevel en økning på 4 % fra året før, og det er forventet at kremasjonsprosenten vil øke i årene som kommer. Det stiller krav til vedlikehold og oppgraderinger av krematoriet. Oddernes krematorium er det eneste operative på Agder og betjener hele landsdelen.

Det har vært gjort flere tiltak for å oppgradere krematoriet. Blant annet er det bygget et nytt kjølerom, og gjort tekniske oppgraderinger av ovnenes styringssystemer.

Arbeid med nye vedtekter for gravplassene i Kristiansand

På Kristiansand gravplass har det over lengre tid vært utfordringer med at det er svært få graver som oppfyller størrelseskravet i gravplassforskriften. Høsten 2024 ble det foretatt en omfattende oppmåling og kartlegging av gravplassen. Denne viste under 10 % av gravene oppfyller kravet til størrelse for at de skal kunne benyttes til kistegrav. Tilsvarende utfordringer finnes også på andre gravplasser i kommunen, dog i mindre omfang. Som gravplassmyndighet har fellesrådet et ansvar for å forvalte gravplassene i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

På bakgrunn av disse utfordringene vedtok fellesrådet nye vedtekter som så ble sendt på høring til festere, kommunen, tros- og livsynssamfunn og andre relevante aktører. Gravplassvedtektene er en lokal forskrift som setter rammer for forvaltningen av gravplassene i Kristiansand. I de nye vedtektene ble det fastsatt at Kristiansand gravplass stenges for nye kistegravlegginger, med unntak av de gravene som oppfyller størrelseskravet i gravplassforskriften.

Ved årsslutt var vedtektene fortsatt på høring, for siden å bli behandlet på nytt i fellesrådet før endelig godkjenning hos Statsforvalteren.

Ny gravplass i Tveit ble innviet i oktober 2024 (Foto: Trygve E. Tønnesen)

Større prosjekter på gravplassene i 2024

Lokasjon	Tiltak utført
Oddernes krematorium	Nytt kjølerom. Oppgraderinger av ovnenes styringssystemer og teknologi.
Tveit gravplass	Utvidelse av gravplassen. Gravplassen ble innviet til bruk i oktober 2024.
Randesund gravplass	Utvidelse av gravplassen. Byggearbeider. Den utvidete gravplassen skal være klar til bruk i juli 2025.
Torridal gravplass	Etablering av tilrettelagt muslimsk felt. Den nye delen av gravplassen var klar til bruk sommeren 2024.
Voie gravplass	Utvidelse trinn 1. Planlegging og utlysning av konkurranse på rådgivertjenester.

I 2024 ble det utarbeidet et nytt og oppdatert informasjonsmateriell om vårt gravplasstilbud

Personalforvaltning og administrasjon

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- *Vi vil utvikle en god kultur for samledelse med prost, i soknene og med bispedømmerådet.*
- *Ved rekruttering og vakanser, se ressursbehov og finne løsninger på tvers av menighetene og etterstrebe flere fulle stillinger.*
- *Legge til rette for helhetlig og enhetlig ombordstigning av nyansatte.*
- *Jobbe systematisk med daglige ledere som gruppe for å bygge kultur og godt arbeidsmiljø i stabene.*
- *Legge til rette for fagfelleskap for samarbeid, læring og utvikling, herunder videreutvikling av faggrupper i samarbeid med domprost og bispedømmekontor*

HR-avdelingen består av HR-sjef og HR-konsulent, og skal være en ressurs for menighetene og øvrige enheter i KKF i forhold som omhandler personalforvaltning, HMS og ledelse. KKF har et rammeverk bestående av lover, retningslinjer og avtaler mellom partene som definerer våre rammevilkår som arbeidsgiver.

Antall ansatte, årsverk og rekruttering

Antall ansatte utgjorde 117 personer per 31.12.24 fordelt på kirkene, kapellene og kirkevergens kontor/servicetorget. Antall årsverk var 91,1. Menighetene finansierte om lag 11,3 av disse årsverkene. Dette er en nedgang på 1,7 fra i fjor. I tillegg delfinansierer staten stillinger til kateketer, diakoner, menighetspedagoger og trosopplærere.

Det har vært 34 tilsettingsprosesser i 2024. 9 av disse har vært permisjonsvikariater. Til sammenligning var det 20 tilsettinger i 2023. Søkertilfanget til de ulike stillingene har vært svært varierende. Det området som har vært mest krevende med tanke på rekruttering har vært barne- og ungdomsarbeider. På sistnevnte har vi funnet ulike løsninger med timevakt og frivillige, samt å oppjustere allerede eksisterende stillinger. Tre prosesser i 2024 har blitt re-utlyst ettersom det har blitt vurdert at ikke var nok kvalifiserte søkere. Dette gjaldt 1 organiststilling og 2 barne- og ungdomsstillinger.

I alle rekrutteringsprosessene som gjelder menighetene, er det god dialog når det gjelder utlysningstekst og behov som menighetene har. Menighetsrådsleder, daglig leder er med på intervjuene. Sokneprest er med på vigslede stillinger og ved tilsetting av daglig leder. I tillegg er de tillitsvalgt delaktige i prosessen. Alle tilsatte med unntak av prestene, har fellesrådet som arbeidsgiver.

Ved rekruttering og vakanser har det vært løpende vurderinger knyttet til ressursbehov, for å søke å finne løsninger på tvers av menighetene. Målet har vært å få flere fulle stillinger, samt og i størst mulig grad styrke kjernevirksomheten jf verdi og måldokumentets føringer.

Dette er blant annet en av grunnene til at daglig lederfunksjonen i Hånes/Tveit har blitt slått sammen. Sammenslåingen resulterte i at KKF kunne lyse ut en 100% daglig leder stilling. I tillegg fikk flere ansatte som ønsket det, noe økt stilling i stabene. To ansatte har i andre tilsettingsprosesser benyttet seg av fortrinnsrett til økt stilling. To har fått tilbud om fortrinnsrett, men takket nei. I 2 prosesser har fortrinnsrett vært vurdert til så stor ulempe for arbeidsgiver at det ikke har vært mulig å tilby.

Kontakt med tillitsvalgte

Tillitsvalgte har bidratt aktivt i alle rekrutteringsprosesser, både i utforming av utlysningstekst, intervjusituasjonen og selve innstillingsprosessen. I et par av de mindre prosessene, har de selv valgt å kun bli informert om prosessen.

Det har vært 2 møter med de tillitsvalgte. 1 på våren og 1 på høsten. Følgende saker har vært drøftet: Reglement for arbeidstøy for ansatte i KKF, bruk av deltid og sammenslåing av ygt6ygdaglig lederfunksjonen i Hånes/Tveit. I tillegg har det vært en rekke informasjonssaker, herunder: KKF's økonomiske situasjon og behov for omstilling, innføring av nytt LPR system 2025, utvikling av onboardingmateriell for ansatte og systematisk onboardingsprogram for lederne.

Onboarding og kompetansehevende tiltak

Det er gjennom året arbeidet med mer helhetlig onboardingsprosess av de nyansatte. Første prioritet i 2024 har vært onboarding av daglige ledere. Her er det utarbeidet rutinebeskrivelse, samt en mentorordning og et onboardingsprogram, der tydelig rolle og ansvarsfordeling mellom menighetsråd, mentor og fagområdene som kirkevergens stab forvalter fremgår. I tillegg er det for alle ansatte laget tydelig onboardingsinformasjon (ppt), som er ment som et støtteverktøy til de daglige lederne slik av vesentlig informasjon blir ivaretatt. Arbeidet med å utarbeide en intranettside for å forbedre internkommunikasjon er påbegynt.

Som en del av målet om å legge til rette for fagfellesskap er eksisterende nettverk og kontaktmøter videreført. Diakonforumet har som tidligere hatt jevnlig møter i løpet av året. Det er diakonkoordinator som organiserer og har ansvar for dette forumet. Organistene har sine faste fagmøter gjennom bispedømmekontoret.

Nytt av året er at nettverk for kirkelige undervisere er opprettet som et prøveprosjekt, i nært samarbeid med bispedømmekontoret. Planen er at dette nettverket skal møtes 4 ganger i året. Målet for samlingene er kompetanseheving og erfaringsutveksling. Dette vil være et særlig viktig fora for nyansatte slik at de raskt skal bli kjent med andre i sin profesjon og kunne dele erfaringer med disse.

Kirketjenerne har i 2024 fått tilbud å melde seg på kirketjenerskolen, et digitalt tilbud fra KA. Det er også gjennomført en fellessamling med kirketjenere og daglige ledere. På vinteren 2025 ble det besluttet at kirketjenerne skal ha et fagnettverk som skal møtes minimum 2 ganger årlig. En gang med daglig ledere, og en gang uten.

De daglige lederne har faste månedlige ledermøter. I tillegg er det gjennomført fagdag med fokus på konfliktforebyggende kommunikasjon og konflikthåndtering for denne målgruppen. Det har også vært gjennomført en rekke workshops, blant annet knyttet til risikovurdering av arbeidsmiljø, opplæring i arkivsystemet Public 360 og det digitale støttesystemet "Kirka vår". På økonomiområdet har det vært egne workshops, jf tekst under økonomi.

Likestilling

Ifølge økonomiforskrift for Den norske kirke skal det gjøres rede for tilstanden når det gjelder likestilling i årsmeldingen.

Fellesrådet består av en representant fra hvert menighetsråd, samt en kommunal representant, domprost og kirkevergens ledergruppe. Totalt 15 personer er valgt fra menighetsrådene og består av 9 menn og 6 kvinner. Det er menighetsrådene som velger sin representant til fellesrådet. Leder av fellesrådet er kvinne. Nestleder er mann. Kirkevergen og bygg- og eiendomssjef er menn, mens leder på HR og økonomi er kvinner.

Av de 117 ansatte i fellesrådet er 73 kvinner og 45 menn. Andelen kvinner har økt det siste året.

Stillingsprosenten varierer både ift faggruppe og størrelsen på menigheten. Både menn og kvinner arbeider derfor både deltid og i fulle stillinger. Det er overvekt av kvinner innen faggruppene diakoni og kateket/trosopplæring, mens kirketjenerstillingene med fem unntak innehas av menn. I daglig leder stillingene i menighetene er det tilsatt 10 kvinner og 4 menn. Kjønnssbalanse er viktig ved tilsetninger, men utfallet når det gjelder tilsetning vurderes først og fremst ut fra kvalifikasjoner. Avlønning følger

Hovedtariffavtalen, og kompetansekrav og ansiennitet avgjør lønns plassering. Det er ikke vurdert det som nødvendig å iverksette ekstra likestillingstiltak, men fokus på kjønnsbalanse er til stede ved alle tilsetninger og opprettelse av sentrale arbeidsgrupper og utvalg mm. Vi ser ingen spesielle begrensninger når det gjelder tilgang til egne aktiviteter, styrende organer, verv eller stillinger ut fra diskrimineringsgrunnlag.

Fellesrådet har ingen segregerte utvalg. Når det gjelder menighetene i domprostiet, vil eventuelle segregerte utvalg eller komiteer fremgå av menighetsrådenes årsrapporter.

Sykefravær

Samlet legemeldt fravær ligger i snitt på rundt 5,4 %. Dette er noe høyere enn året før. Det arbeides med sykefraværarbeid og oppfølging av sykmeldte. Ved langvarig sykdom lages det oppfølgingsplaner og leder har dialog med NAV og den sykmeldte. Ved langvarig sykdom arrangeres det dialogmøte.

Helse, miljø og sikkerhet

Det arbeides aktivt med arbeidsmiljøspørsmål. Det er etablert et konstruktivt og godt samarbeid med domprosten for å medvirke til gode relasjoner mellom de to arbeidsgiverlinjene. I fellesrådets arbeidsmiljøutvalg er også prestene representert gjennom prestenes tillitsvalgte og domprosten. Det har også i 2024 vært gjennomført felles vernerunder til alle menighetene, samt kapellene og kirkevergens stab. Staber har i 2024 laget tiltaksplaner på bevarings og forbedringsområder på innen det psykososiale arbeidsmiljøet som oppfølging til arbeidsmiljøkartleggingen som ble gjennomført i 2023, dette var tema i vernerunden.

I tillegg er det i 2024 gjennomført en helhetlig risikovurdering av arbeidsmiljøet for alle ansatte i fellesrådet. Det ble utført gjennom en 2 timers workshop med daglige ledere, og påfølgende oppfølging og drøfting med AMU. I AMU ble det besluttet at denne risikovurderingen også skulle inkludere prestene, slik at dette ble et felles verktøy på tvers av arbeidsgiverlinjene. Dette er i tråd med målet om tettere samhandling på tvers av linjene på HR relaterte spørsmål. Tiltak knyttet til de største risikoene er identifisert.

Økonomiforvaltning

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- *Vi har knapphet på ressurser, og vil bidra til bærekraftig økonomiforvaltning gjennom effektivisering og innføring av nye løsninger.*
- *Vi vil stimulere til samarbeid og andre løsninger som minimerer kostnader til administrasjon i soknene og i fellesrådet.*
- *Vi vil arbeide for strategisk riktig fordeling av fellesrådets ressurser.*
- *Vi vil arbeide for økt økonomisk handlingsrom.*
- *Vi vil arbeide for stabil drift, benytte fond til å utjevne svingninger.*
- *Minimum 20 mill. kr tilsammen på ubundne fond til drift og investeringer.*

I løpet av 2024 har fellesrådet hatt et bevisst fokus på at alle vakanser skal vurderes nøye før eventuell innleie av vikar eller nytilsetting, noe som har bidratt positivt til resultatet. Samtidig ble det i økonomiplanen for 2024-2027 signalisert at en ville igangsette en omstillingsprosess i løpet av våren. Dette som følge av flere forhold:

- Økonomisk resultat for 2023 og 2024 har medført bruk av fond for å dekke dagens driftsnivå.
- Under gjeldende rammebetingelser viser også økonomiplanen for kommende periode behov for å benytte fondsreserver for å oppnå balanse.
- Vedtatt mål- og verdidokument fokuserer nye satsinger samt reprioriteringer. Disse er foreløpig ufinansierte.

Samlet medfører dette behov for økt økonomisk handlingsrom.

Gjennom omstillingsprosessen vil en arbeide for å realisere flere av målene i verdi- og måldokumentet. Mulighet for effektivisering, nye løsninger, alternative samhandlingsmodeller e.l. som kan bidra til mer effektiv drift og reduserte kostnader, vil bli vurdert. Det samme gjelder strategisk fordeling av fellesrådets ressurser. Videre skal prosessen bidra til langsiktig økonomisk balanse.

Når det gjelder stabilitet mht driftsnivå, har fellesrådet gjennom mange år benyttet fond til å utjevne svingninger. Dette bidrar til økt aktivitetsmessig forutsigbarhet, og reduserer behovet for akutte uplanlagte tiltak. Imidlertid forutsetter dette at fellesrådet til enhver tid har fondsreserver som kan benyttes fritt. Ved utgangen av 2024 hadde fellesrådet 22,9 mill. kr samlet på disposisjonsfond og utjevningsfond, i samsvar med ovenstående mål.

Økonomiavdelingen har en økonomileder og en økonomikonsulent. Avdelingen er ansvarlig for at fellesråd og administrasjon har en forsvarlig og trygg økonomistyring med tilgang til oppdatert og relevant styringsinformasjon. Økonomiavdelingen bistår menighetene med rådgivning og opplæring innenfor økonomiområdet, og utvikler effektive arbeidsprosesser.

Sentrale arbeidsoppgaver er:

- Rullerende 4-års økonomiplan til Kristiansand kommune
- Årlig budsjettsøknad til kommunen
- Utarbeidelse av tertialrapporter til kommunen
- Rullerende 4-års økonomiplan til Kristiansand kirkelige fellesråd
- Årsbudsjett og revidering av dette
- Utarbeidelse av tertialrapporter til Kristiansand kirkelige fellesråd
- Årsavslutning av regnskapet
- Økonomistyring
- Likviditetsstyring
- Økonomisk rapportering til bispedømmerådet

- Workshops for daglige ledere med fokus på kompetanseheving innen mva regelverk, budsjett, regnskapsregler og -føring, årsregnskap mv.
- Bistand og veiledning til sokn/menighetsråd innen økonomifeltet
- Overtakelse av hele økonomifunksjonen for enkelte sokn/menighetsråd

Driftsregnskapet

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik R/B
INNETEKTER				
Salgsinntekter	9 304 027	8 799 999	8 875 053	504 028
Refusjon fra menigheter og andre	21 529 319	18 270 986	20 386 471	3 258 333
Kalk. Inntekt kommunal tjenesteyting	9 408 000	9 432 000	8 826 000	-24 000
Tilskudd fra stat og kommune	90 215 512	89 847 995	84 385 486	367 517
Andre tilskudd	40 000	0	0	40 000
Sum inntekter	130 496 858	126 350 980	122 473 011	4 145 878
DRIFTSKOSTNADER				
Lønn og sosiale utgifter	80 374 472	79 549 787	78 931 262	824 685
Kjøp av varer og tjenester	29 746 025	35 712 992	29 750 616	-5 966 967
Refusjoner og tilskudd	9 379 078	8 450 999	9 029 072	928 079
Kommunal tjenesteyting	9 408 000	9 432 000	8 826 000	-24 000
Sum utgifter	128 907 575	133 145 778	126 536 950	-4 238 203
Netto finansposter	4 952 618	3 910 000	4 502 197	1 042 618
Resultat før disposisjoner	6 541 901	-2 884 798	438 258	9 426 699

Driftsregnskapet for 2024 viser sum driftsinntekter på 130,5 mill. kr og driftsutgifter på 128,9 mill. kr. Netto finansinntekter utgjorde nær 5,0 mill. kr. Dette gir et netto driftsresultat på 6,5 mill. kr. Etter avsetning bundne fond, har det vært nødvendig å benytte disposisjonsfond med 1,5 mill. kr. Fellesrådets resultat ble bedre enn budsjettert, slik at det ikke har vært nødvendig å benytte hele den budsjetterte finansiering. Bruk av fond skyldes i hovedsak avregning pensjon samt tidligere vedtatte vedlikeholdsutgifter. Etter samlet avsetning og bruk av fond er regnskapsmessig resultat null.

Driftsinntektene

Driftsinntektene for 2024 ble 4,1 mill. kr høyere enn budsjettert. I hovedsak skyldes dette høyere nav refusjon enn budsjettert, økt mva refusjon samt høyere salgsinntekter enn lagt til grunn i budsjettet. Merk at budsjettet er oppregulert som følge av ekstraordinær bevilgning fra kommunen til utbedring av lekkasjer, orgelreparasjoner samt kompensasjon for høy lønns- og prisvekst.

Salgsinntekter, brukerbetaling

Salgsinntektene ble om lag 0,5 mill. kr høyere enn budsjettert. Festeavgifter ble i underkant av 0,3 mill. kr over budsjett, mens utenbys begravelse ble om lag 0,1 mill. kr over det budsjetterte. I tillegg kommer diverse mindre beløp.

Refusjoner fra menigheter og andre

Samlede refusjoner ble i 2024 21,5 mill. kr, mot budsjettert 18,3 mill. kr. Nav refusjonen var 2,6 mill. kr over det budsjetterte. Menighetsrådene får refundert sin andel av denne, slik at refusjon fra menighetsråd var noe lavere enn budsjettert. Videre benyttes nav refusjonen i noen grad til

vikarløsninger. Mva kompensasjonen bidrog med 0,6 mill. kr over det budsjetterte. Erstatninger utgjorde 0,1 mill. kr. Noe av refusjonsøkningen skyldes også legatmidlene.

Statlige tilskudd

Statlige tilskudd var om lag som budsjettert. Dette gjelder i hovedsak tilskudd fra bispedømmerrådet.

Tilskudd fra Kristiansand kommune

Tilskuddet fra Kristiansand kommune ble oppjustert i løpet av året med 5,0 mill. kr til utbedring av lekkasjer, 0,9 mill. kr til orgelreparasjoner og i underkant av 1,5 mill. kr til lønnsvekst. I tillegg fikk fellesrådet 0,3 mill. kr til utredningsarbeid som følge av innføring av nytt lønns-, personal- og regnskapssystem.

Driftsutgiftene

Driftsutgiftene for 2024 ble 128,9 mill. kr, tilvarende beløp for 2023 var 126,5 mill. kr. Driftsbudsjettet for 2024 ble satt til 133,1 mill. kr. Driftsutgiftene ble samlet sett 4,2 mill. kr lavere enn budsjettert. Dette skyldes i det vesentlige ubenyttede midler ift ekstrabevilgningene fra kommunen.

Lønn og sosiale utgifter

Lønnskostnadene for 2024 var 1,5 mill. kr høyere enn året før, og 0,8 mill. kr høyere enn budsjettert. Utgiftene inkluderer ekstraordinær utgift til pensjon på 1,1 mill. kr.

Kjøp av varer og tjenester

Dette området omfatter utgifter til administrasjon og til vedlikehold av bygningsmassen. Samlet sett er det brukt tilsvarende beløp som i 2023. Sammenlignet med budsjettet er utgiftene nær 6 mill. kr under det budsjetterte. I hovedsak skyldes dette ubenyttede midler ift ekstrabevilgninger fra kommunen til utbedring av lekkasjer, orgelreparasjoner samt mindreforbruk på strøm.

Refusjoner og tilskudd

Dette området omfatter i første rekke mva kompensasjon, refusjon til bispedømmerrådet for prestestilling og tilskudd til menighetsrådene. Utgiftene ble på 9,4 mill. kr, 0,9 mill. kr høyere enn budsjettert. Hoveddelen av avviket gjelder mva utgifter, noe merutgift til refusjon bispedømmerrådet, overføring til Søgne for oppgradering av basshøytalere og ny belysning i koret i Søgne hovedkirke samt keyboard i Søgne gamle kirke.

Finans

Renteinntekter og -utgifter ble netto nær 5,0 mill. kr, om lag 1,0 mill. kr høyere enn budsjettert grunnet renteoppgang og god likviditet.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet viser årets investeringer i anleggsmidler på 39,8 mill. kr, innskudd i pensjonskassen og årets avsetninger til fond, til sammen 47,2 mill. kr. Investeringene er i hovedsak finansiert ved tilskudd fra Kristiansand kommune og bruk av fondsavsetninger.

Investeringer i anleggsmidler viser et samlet mindreforbruk ift budsjett på 6,3 mill. kr. Differansen skyldes i hovedsak noe forskyvning ift forventet betalingsplan for Randesund gravplass, utbedring av Lund septik er skjøvet til 2025 i tillegg til at avfukter orgel Søgne foreløpig avvenges. Refusjoner viser en merinntekt på i underkant av 0,8 mill. kr, og skyldes mva refusjon.

Årets investeringer i anleggsmidler, tall i 1 000 kr	2024
Randesund kirkegård	13 334
Tveit kirkegård	7 887
Tilbakebetaling til kommunen	6 886
Tveit utbedring tak og spir	4 066
Voie ventilasjon og brann	2 544
Oddernes kapell	1 280
Torridal kirkegård	755
Kjøkken Langenes kirke	502
Brannalarmer, Hellemyr, Justvik, Torridal	401
Oddernes utbedring tak og spir	363
Flere mindre investeringer	1 813
Sum	39 832

Merk at Kristiansand kirkelige fellesråd betalte tilbake 6,9 mill. kr til Kristiansand kommune i 2024. Beløpene stod på bundne fond og gjaldt avsluttede prosjekter. Tilbakebetalingen var en forutsetning for å få driftsmessig rammestyrking til vedlikehold i 2024.

Budsjettramme for Oddernes kirke tak og spir utgjorde 6,5 mill. kr. Samlede netto utgifter ble på i underkant av 7,6 mill. kr, en overskridelse på i underkant av 1,1 mill. kr. Utbedring av tak og spir på Tveit kirke hadde en budsjettramme på 6,4 mill. kr. Kostnaden kom på 7,6 mill. kr, en overskridelse på 1,2 mill. kr. Utbedring etter brann i Voie kirke hadde en samlet ramme på 6,2 mill. kr som ble økt til 6,5 mill. kr i 2024. Samlet forbruk utgjorde om lag 6,4 mill. kr, dvs innenfor oppjustert ramme. Nye kontorer i Hånes hadde et mindreforbruk ift samlet ramme på om lag 0,2 mill. kr. Øvrige prosjekter viser foreløpig ikke betydelige overskridelser. Varslet mulig underdekning vedrørende utarbeidelse av konkurransegrunnlag for utvidelse av Voie kirkegård trinn II, ble finansiert innen investeringsregnskapet.

Balansen

Fellesrådets balanseførte eiendeler utgjør 463 mill. kr, hvorav anleggsmidlene er på 364 mill. kr.

	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER		
Anleggsmidler	364 019 562	340 770 916
Omløpsmidler	99 240 967	107 204 020
Sum eiendeler	463 260 529	447 974 936
Egenkapital og gjeld		
EGENKAPITAL		
Egenkapital	444 868 332	421 582 744
Gjeld	18 392 197	26 392 192
Sum gjeld og egenkapital	463 260 529	447 974 936

Fellestjenester

Utdrag fra verdi- og måldokumentet:

- *KKF sine tjenester skal være synlige og tilgjengelige for publikum og internt i egen organisasjon.*
- *KKF skal møte publikum og ansatte på en respektfull og serviceinnstilt måte.*
- *Vi skal levere tjenester som er relevante ved hjelp av teknologi som er universelt utformet og tilgjengelig for alle.*
- *Teknologi skal ikke være et hinder i tjenesteytingen, men et verktøy som sikrer god kvalitet i våre tjenester og som forenkler administrative oppgaver.*

Kirkens servicetorg

Kirkens servicetorg er sentralbord for alle menighetene og de ansatte i fellesrådet. De håndterer det administrative arbeidet fra påmelding/bestilling til kirkebokføring for de kirkelige handlingene, dåp, vielser og gravferd. Som gravplassforvalter har man også ansvar for feste og stellavtaler i tillegg til administrativt ansvar for kremasjoner. I tillegg utfører servicetorget ulike oppgaver for kirkeverge og menigheter, blant annet informasjonsarbeid, hjemmesider, brukerveiledning for digitale verktøy, telefoni osv. Servicetorget er også en sentral aktør i den strategiske planleggingen for den digitale utviklingen av tjenester og fagsystemer.

IKT

KKF har knyttet sine IKT-løsninger til Kirkepartner. Fagsystemene som brukes i administrasjon og av ansatte i menighetene er knyttet mot selskapet, Vitec Agrando, som leverer system som er integrert mot kirkebok og digitalt arkiv, blant annet.

Kirkepartner AS er et IKT-selskap etablert av Den norske kirke og drives som et egenregiselskap, det vil si at de leverer primært tjenester til sine aksjonærer. KKF er aksjonær i Kirkepartner AS. Selskapet er en sentral aktør i utvikling og drift av digitale tjenester i kirken sammen med Kirkerådet og Hovedorganisasjonen KA.

I 2024 gikk KKF over fra fysisk til digitalt arkiv 1. april 2024. Systemet som benyttes er DNK360 som er et standardisert digitalt arkiv- og saksbehandlingssystem for Den norske kirke.

Kommunikasjon

KKF skal ha god kommunikasjon og informasjonsflyt, både internt og eksternt. Teams er tatt i bruk, og hovedregel er at dette verktøyet skal brukes i all intern arbeidsflyt. Det holdes jevnlig kurs og webinar for å skolere organisasjonen slik at verktøyet tas i bruk, og benyttes på en hensiktsmessig måte. Bruken av Teams er en tydelig strategi fra Kirkerådet, og begrunnelsen er å etablere mulighet for god samhandling, transparent informasjonsflyt og sørge for bedre sikkerhet på personopplysninger. Det er etablert Teamsgrupper på overordnet nivå (eks. Faggrupper) og hver menighet har mulighet til å lage grupper og kanaler som en har bruk for.

Det jobbes nå med å få på plass Intranett i organisasjonen, og målet er å bidra til at ansatte på en enkel og intuitiv måte kan finne nødvendig info om sitt arbeidsforhold, rutiner og nyheter. Dette håper vi er på plass i løpet av 2025.

Når det gjelder ekstern kommunikasjon er hjemmesiden, kristiansand.kirken.no, stedet der man finner info om KKF's tjenestetilbud (dåp, konfirmasjon, bryllup og gravferd), ansatte i adm., fellesrådet og

kalender bl.a. KKF har også ansvar for den ukentlige fellesannonseringen i Fædrelandsvennen av gudstjenester i prostiet. I tillegg er Kirkevergen opptatt av å promotere nyheter, og andre saker til pressen. Dette har vi god erfaring med, og både saker knyttet til drop-in-vielser, åpning av gravplass, nye gravplassvedtekter osv er gode eksempler på dette.

Vi ønsker også å stadig utvikle gode tjenester for publikum å få kontakt med oss, og påmelding av vielser og dåp har blitt svært vellykket.

I løpet av kort tid, våren 2025, vil det også lanseres en ny nettside for gravferd, kristiansand.grav.no. Her vil det være oppdatert info om gravferd, grav, krematorium osv. Denne nettsiden skal også publiseres gjennom kommunens innbyggertorg.

Styrende organer

Kristiansand kirkelig fellesråd

Fellesrådet er det øverste ansvarlige organ for KKF. Rådet er sammensatt av en representant fra hvert menighetsråd, Kristiansand kommune samt biskopen i Agder og Telemark. Fellesrådet er valgt for perioden desember 2023 til november 2027. Kommunens representant er valgt for kommunens valgperiode.

Oppgavene for fellesrådet innebærer møtevirksomhet med saksbehandling og beslutninger for KKF. Fellesrådet har hatt 35 saker til behandling. Av viktige saker kan nevnes vedtak om fellesrådets Verdi- og måldokument for perioden 2024 – 2028, arbeid med nye vedtekter for gravplassene i Kristiansand, etiske retningslinjer for fellesrådets valgte medlemmer og for ansatte i fellesrådet, avgitt høringssvar i flere høringssaker fra Kirkerådet og Hovedorganisasjonen KA, årsregnskap, økonomiplan for perioden 2025 – 2028 og vedtatt en rekke ansettelse.

Fellesrådet har følgende underutvalg: Arbeidsutvalg, administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg.

Fellesrådets medlemmer fra og med desember 2023:

Menighet	Medlemmer	Varamedlemmer
Domkirken	Per Sigurd Sørensen	Imri Leer-Salvesen
Finsland	Tom Otto Utsogn	Siren Haugeland
Flekkerøy	Rune Nikolaisen	Jorunn Kleiven Sagedal
Greipstad	Knut Asbjørn Koland	Synnøve Dybesland
Grim	Preben Hægeland Andersen	Harry Omdal
Hellemyr	Wenche Bariås	Svanaug Kroknes-Rasmussen
Hånes	Elin Saltrøe	Anne Moseid
Lund	Torun Gitmark	Tormod Engebu
Oddernes	Vidar Jakobsen	Andrea Mykjåland-Wergeland
Randesund	Ole Fritjof Godtfredsen	Bernhard Hovden
Søgne	Mari Sjøvold Haaland	Jørn Lauvsland
Torridal	Arne Greibesland	Øyvind Dåsvatn
Tveit	Gunn Elisabeth R. Bjerke	Knut Anders Borgen
Voie	Tor Gunnar Engestøl Broen	Morten Richardsen
Vågsbygd	Monica Kragholm	Dag Røise
Biskopen	Freddy Berg	Aud Sunde Smemo
Kommunen	Dag Øyulf Vige	Ivar Walseth Lorena Jordana Delgadillo Neira

I tillegg møter fra administrasjonen: Andreas Andersen – kirkeverge, Ingvild Torjussen Gjone – HR-sjef, Bente S. Urdal – økonomisjef, Torjus Finsrud Hamre – bygg- og eiendomssjef.

Utvalg fra og med desember 2023

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) er et saksforberedende utvalg til fellesrådet og har i tillegg fullmakt til å treffe avgjørelser i saker delegert til utvalget.

Medlemmer	
Elin Saltrøe	Leder
Per Sigurd Sørensen	Nestleder
Freddy Berg	Domprost

Administrasjonsutvalget:

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg med et overordnet ansvar for personalpolitiske saker. Utvalget er høringsinstans for fellesrådet i saker av personalpolitisk karakter og er delegert avgjørelsesmyndighet i definerte saker jf reglement. HR-sjef er utvalgets sekretær.

Medlemmer	
Vidar Jakobsen	Leder
Torunn Gitmark	Nestleder
Annie S Ullah	Delta
Ben Tore Beisland	Creo
Andreas Andersen	Kirkeverge

Administrasjonsutvalget har i 2024 hatt 2 møter. Det ene var et ekstraordinært møte der sammenslåingen av Hånes/Tveit ble drøftet. I det andre møtet ble stillingsbeskrivelser og arbeidstøyreglementet drøftet og vedtatt.

Arbeidsmiljøutvalget:

Arbeidsgiverne og arbeidstakerne sitter i utvalget sammen. Arbeidsgiver peker ut sine representanter og arbeidstakerne velger sine representanter (verneombud) ved flertallsvalg. Arbeidsmiljøutvalget skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget skal delta i planlegging av verne- og miljøarbeidet i virksomheten, og følge nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet. HR-sjef er utvalgets sekretær. I tillegg til de to valgte verneombudene i KKF er Øyvind Brennsæter verneombud på kapelldriften.

Medlemmer	
Simon Køsker	Hovedverneombud KKF
Britt Høiland	Verneombud KKF
Øyvind Brennsæter	Verneombud KKF
Håkon Borgenvik	Verneombud prestene
Andreas Andersen	Kirkeverge KKF
Monika Olsen Holt	Verneombud prestene
Ingvild Torjussen Gjone	HR- sjef
Freddy Berg	Domprost- frem til august 2024
Aud Sunde Smemo	Fra august 2024

Bidrag på nasjonalt nivå

Kirkevergen har ledet utvalget «Den norske kirke og det livsynsåpne samfunn», som var nedsatt av Kirkerådet. Utvalget leverte sin rapport høsten 2024. Han har også vært leder for Fagutvalg Diakoni som er nedsatt av OU2-styret. Videre deltar han i G23 som er et nettverk av kirkeverger i de 23 største kommunene (med mer enn 50.000 innbyggere).

Personalsjefen, som nå har gått av med pensjon, var i 2024 leder for Fagutvalg for kirkemusikk som er nedsatt av OU-styret. Ny HR sjefen deltar i nettverk for HR-sjefer nedsatt av KA. I tillegg har Kirkerådet startet et fagnettverk for HR-sjefer i begge arbeidsgiverlinjene hvor det er fokus på nyere prosesser og utvikling i Den norske kirke der HR sjef deltar. I tillegg har HR sjef bidratt med faginnlegg på digital HMS-dag for kirkeverger og proster i Agder og Telemark bispedømmet.

Økonomisjefen deltar i nettverk for økonomisjefer i store byer (Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger). KA er også representert i nettverket.